

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/78/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121214233
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2026:4121214233.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, 2. D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, obaja zastúpení Mgr. Romanou Mravíkovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Štefánikova tr. 2/3, proti žalovaným: 1. F. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, 2. H. G., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX, obaja zastúpení BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, o splnenie povinnosti, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. januára 2023 č. k. 7C/68/2021-883 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13. februára 2023 č. k. 7C/68/2021-943 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“ parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX pre kat. úz. C., obec C., okres Nitra na pozemok parcely registra „C“ parcelné číslo 2168/351, parcelné číslo 2168/352, parcelné číslo 2232/20, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278 evidovaných na LV č. XXX pre katastrálne územie C., obec C., I. J..

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (I.), zrušil uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/25/2022-280 zo dňa 21. 04. 2022, ktorým odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil vo veci neodkladné opatrenie (II.) a žalovaným priznal proti žalobcom spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (III.). Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 1 bod 1 a 2, § 2 bod 1, 3 písm. a), § 3 bod 1, 2, 7, 8, § 4 bod 1 veta prvá, § 6 bod 1 až 7, § 15 bod 2, 6, § 16 Všeobecného záväzného nariadenia obce Zbehy č. 4/2021 o podmienkach držania zvierat a ich chovu na území obce Zbehy, § 126 ods. 1, § 127 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 335 ods. 1, § 236 ods. 4 CSP a vykonaným dokazovaním zistil, že medzi stranami sporu sú narušené susedské vzťahy, a to v dôsledku chovu kohútov a sliepok žalovanými, pričom táto situácia trvá už niekoľko mesiacov. Vzhľadom k tomu, že orgány, na ktoré sa obrátili, im neposkytli potrebnú ochranu, obrátili sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia na súd, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/25/2022-280 zo dňa 21. 04. 2022 odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zdržať sa obťažovania žalobcov v 1. a 2. rade nad mieru primeranú pomerom šírením hluku spôsobeného chovom malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká

z pozemkov žalovaných, výrokom II. žalobcom uložil povinnosť, aby do 60 dní od právoplatnosti toho uznesenia podali proti žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade žalobu o určenie povinnosti zdržať sa obťažovania žalobcov v 1. a 2. rade nad mieru primeranú pomerom šírením hluku z chovu malých hospodárskych zvierat a vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žalobcovia priložili množstvo fotografií, z ktorých vyplýva využívanie vlastného pozemku na relax a oddych, ktoré v súčasnosti podľa ich tvrdení nemôžu užívať pre imisie zo susedného chovu hydiny. Na priložených fotografiách žalobcami vidno umiestnenie kurínov v blízkosti pletivového plotu, ktorý je umiestnený na hranici pozemkov žalobcov a žalovaných. Žalobcovia predložili aj početné zvukové záznamy, pri ktorých je evidovaný dátum a čas, kedy boli tieto nahrávky zaznamenané, pričom ide o záznamy z obdobia september 2021 až jún 2022 v rôznom trvaní. Na zvukových záznamoch je zaznamenaný zvuk vydávaný kohútmi a sliepkami v čase medzi polnocou a ránom. Žalobcovia odôvodňujú žalobu najmä svojim nepriaznivým zdravotným stavom. K uvedenému predložili lekárske správy, týkajúce sa diagnóz dlhodobého charakteru, ktorými trpia. Z vyjadrenia Obce Zbehy zo dňa 30. 03. 2022 vyplýva, že na obecnom úrade nebol nahlásený chov hydiny nad 30 ks na pozemku žalovaných. Žalovaní predložili úradný záznam o veterinárnej kontrole, z ktorého vyplýva, že kontrola sa konala 05. 11. 2021, pričom v čase kontroly sa nachádzalo na pozemku 55 ks hydiny, voliéry 4 x 4-1 ks, 4 x 3-4 ks, pričom výsledky kontroly uviedli, že neboli zistené porušenia v hygiene chovu.

1.2. Z Protokolu o meraní hluku č. 224000133, vyhotoveného technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p. zo dňa 27. 10. 2022 vyplýva, že predmetom merania bolo určenie hluku súvisiaceho so zvukovými prejavmi domácej hydiny, kohútov a sliepok, chovaných na pozemku rodinného domu č. p. 559, Zbehy v priamom susedstve s pozemkom rodinného domu objednávateľa s ohľadom na požiadavky zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v nadväznosti na súvisiace právne dokumenty. Výsledky merania budú slúžiť pre účely posúdenia vplyvu hluku na blízke okolie podľa požiadaviek vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Meranie sa uskutočnilo so súhlasom majiteľky rodinného domu č. p. 561, Zbehy a bude slúžiť pre účely súdneho konania č. k. 7C/68/2021, Okresný súd Nitra, so začiatkom 17. 10. 2022 o 20.25 hod. a koncom 19. 10. 2022 o 17.15 hod. Merací mikrofón bol umiestnený vo výške cca. 1,5 m nad trávnatým terénom, na hranici pozemkov parc. č. 2168/2 a parc. č. 2168/129. Hlavným a jediným posudzovaným zdrojom hluku je hluk spôsobovaný aktivitou domácej hydiny, kohútov a sliepok chovaných na dvore rodinného domu č. p. XXX, C.. Všetky ostatné hlukové udalosti spojené boli považované za rušivý hluk pozadia a neboli zahrnuté do posúdenia. Na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. v posudzovanom mieste MB1 bola prekročená.

1.3. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre neunesenie dôkazného bremena žalobcov. Súd pri rozhodovaní primárne bral do úvahy miesto, kde je spor situovaný, nakoľko táto skutočnosť má svoj odraz v právnej norme § 127 OZ, keďže určenie, či ide o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom, je závislá od typu konkrétnej lokality pomerov. Prostredie obce, v ktorej sa títo susedia sporia, je typickým dedinským prostredím západného Slovenska, kde vo všeobecnosti je možné chovať akékoľvek zvieratá. V tomto spore sa jedná o chov drobnej hydiny, čo v tomto duchu predstavuje očakávateľný štandard danej obce, t.j. je absolútne pomerom primerané, že chov drobnej hydiny sa bude týkať väčšiny porovnateľných nehnuteľností v danom mieste. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v danej obci je chov hydiny bežným javom, aj v okolí týmto susedským sporom dotknutých nehnuteľností, pričom z pohľadu okolia chovu žalovaných nebolo zo strany obyvateľov okolitých nehnuteľností namietané voči chovu. Subjektívne vnímanie žalobcov, ktorí obývajú svoju nehnuteľnosť dlhší čas a zažili pomery na susednom pozemku pred tým, ako ho kúpili žalovaní, môže vnímať súd jedine v tej rovine, že vnímanie tejto zmeny zadalo príčinu, ktorá ich doviedla k riešeniu veci súdnou cestou. Tieto subjektívne skutočnosti na strane žalobcov z pohľadu primeranosti pomerov však súd môže hodnotiť celkom výnimočne, pričom súd v tomto konkrétnom prípade takúto výnimočnú situáciu nevzhladol, a to i napriek zdravotným problémom, najmä u žalobcu v 2. rade, ako aj veku žalobcov, na čo žalobcovia poukazovali.

1.4. Žalobcovia v priebehu sporu poukazovali na VZN obce Zbehy, pričom súd poznamenal, že predmetné VZN sa na právne vzťahy žalobcov a žalovaných nevzťahuje, a to s poukazom na § 15 bod 2 a 3 VZN obce Zbehy. Jediným ustanovením, ktoré sa môže aplikovať vo vzťahu k žalovaným, je povinnosť ohlásiť chov do 3 mesiacov od účinnosti VZN. Ani zo záznamu o veterinárnej kontrole č. NR/211105, keď kontrola sa konala 05. 11. 2021, nevyplývalo, že by boli zistené porušenia v hygiene chovu, pričom súd mal preukázané, že chov je riadne registrovaný. Z vykonaného dokazovania vyplynul súčasný stav chovu drobnej hydiny o počte do cca 50 kusov, čo považoval súd v daných miestnych pomeroch za daných okolností za akceptovateľný počet, pričom z uvedeného sú 4 kohúti, čo bolo preukázané aj miestnou ohliadkou súdu.

1.5. Súdna ochrana v zmysle § 127 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka sa poskytuje len proti takým zásahom, ktoré nad mieru primeranú pomerom obťažujú alebo vážne ohrozujú výkon práv suseda. Pokiaľ sa zistí, že ide o neopodstatnený zásah, teda o bežné správanie, ktoré sú susedia povinní v rámci tolerantnosti navzájom strpieť alebo ktoré sú spojené s obvyklým užívaním nehnuteľností, žalobu bude nevyhnutné zamietnuť. Pri posudzovaní miery hluku primeranej pomerom je potrebné vziať do úvahy popri miestnych pomeroch aj intenzitu hluku, ako aj to, či ide o rušenie jednorazové, opakované, úmyselné a podobne. Pre posúdenie obťažovania hlukom je zvyčajne potrebné znalecké dokazovanie, pričom žalobcovia na podporu svojej žaloby predložili súdu ako dôkaz - Protokol o meraní hluku, pričom súd tento dôkaz vyhodnotil ako neobjektívny, keď z neho vyplýva, že merací mikrofón bol umiestnený vo výške cca 1,5 m nad trávnatým terénom, na hranici pozemkov parc. č. 2168/2 a parc. č. 2168/129, pričom z jednotlivých fotiek zverejnených v predmetnom protokole vyplýva, že tento prístroj bol umiestnený cca 30-40 cm od plotu žalovaných, a teda je zrejmé, že ak z druhej strany plotu sa nachádzajú cca 50 cm od plotu kuríny a voliéry s hydinou, tento zvuk bude najintenzívnejší priamo pri objekte merania. Je zrejmé, že tento dôkaz nemá výpovednú hodnotu, nakoľko žalobcovia v priebehu sporu argumentovali, že intenzívnym hlukom sú rušení na celom pozemku a v rodinnom dome musia mať pozatvárané okná, nakoľko ich tento hluk ruší. Predmetné meranie sa nevykonalo vo všetkých namietaných miestach, preto súd nemohol prevziať závery z protokolu, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. v posudzovanom mieste MB1 bola prekročená. Z predmetných tabuliek zároveň vyplýva, že hluk v nočných hodinách bol prekročený len nepatrne.

1.6. V danom prípade vykonaným dokazovaním, najmä ohliadkou na mieste samom, ako aj dôkazmi predloženými žalobcami, nebolo preukázané, že by chovom drobnej hydiny na pozemku žalovaných dochádzalo k nepovoleným imisiám na susedný pozemok žalobcov, a teda, že by žalovaní nad mieru primeranú pomerom v danej lokalite obťažovali žalobcov ako susedov hlukom, prachom, pachom, exkrementami, pevnými a tekutými odpadmi a pod. Vzhľadom na to, neboli splnené podmienky § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre poskytnutie im ochrany súdom. Keďže predmetný zásah neprekračuje mieru primeranú pomerom, nejde teda o zásah neoprávnený, proti ktorému by bolo možné dovolať sa úspešne súdnej ochrany.

1.7. Súd na záver uviedol, že žalobcovia sa okrem iného domáhali umiestnenia objektov určených na dočasný a trvalý chov, držania a voľný výbeh malých hospodárskych zvierat minimálne vo vzdialenosti 1 meter od hranice pozemkov. Súd v tejto časti petitu poukázal na to, že žalobcovia dožadujúci sa súdnej ochrany sa môžu dovolávať iba uloženia povinnosti vlastníkovi veci, aby sa zdržal neoprávnených zásahov - presne vymedzeného rušenia, nie však povinnosti niečo konkrétne konať. Z uvedeného vyplýva, že súd by vyhovením takto formulovanému petitu porušil právo tým, že by zasiahol do vlastníckeho práva žalovaných neprimeraným spôsobom. Nakoľko súd vo veci samej zamietol žalobu, mal za to, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, preto súd uznesenie, ktorým bolo vo vzťahu k žalovaným nariadené neodkladné opatrenie, zrušil.

1.8. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mali plný úspech a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu, a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

2. Uznesením zo dňa 13. 02. 2023 č. k. 7C/68/2021-943 súd prvej inštancie opravil dátum vyhotovenia rozsudku na 12. 01. 2023.

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia v 1. a 2. rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Mali za to, že súd rozhodol vo veci jednostranne v prospech žalovaných, niektoré dôkazy nevyhodnotil správne, neprijal ani jeden z dôkazov žalobcov a nezohľadnil viaceré podstatné skutočnosti. Mali za to, že súd nesprávne určil mieru primeranú pomerom v posudzovanej lokalite. I. K. C. nebol nahlásený žiaden chov nad 30 ks hydiny. K Všeobecne záväznému nariadeniu obce Zbehy č. 4/2021 o podmienkach držania zvierat a ich chovu na území obce C. uviedli, že žalovaný počas sporu a súčasne po účinnosti VZN vytvoril účelovo nový chov v snahe rozložiť veľké množstvo hydiny na 2 majiteľov, pričom na nový chov sa VZN obce vzťahuje. Miera primeraná pomerom je daná nie len znením VZN, ale aj samotnou skutočnosťou, že v obci Zbehy nikto nechová hydinu v počte viac ako 30 kusov, preto bola miera primeraná pomerom v konaní jednoznačne preukázaná. Konštatácia súdu o počte 50 kusov hydiny z toho 6-7 kohútov nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nezodpovedá miere primeranej pomerom v posudzovanej lokalite. Tento názor súdu je absolútne nepreskúmateľný, nakoľko z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, z akých konkrétnych skutočností súd vychádzal. Pri 4 kohútoch meranie hluku akreditovaným pracoviskom na meranie hluku - TŠU Piešťany, š. p. preukázalo výrazne prekračovanie povolenej hranice v referenčnom čase deň (63,8 dB), pričom denne zvukové udalosti v maximách dosahovali až 90 dB. Pri šírke pozemku žalovaných 15 m, pri veľkosti chovu a pri jeho umiestnení úplne na hranici pozemku so žalobcami sa dá tvrdiť, že bez účinnej bariéry proti imisiám budú tieto nad mieru primeranú pomerom. Žalobcovia poskytli súdu množstvo nahrávok z rôznych miest ich nehnuteľností o tom, ako vyzerá hluk hydiny žalovaných pri 6 a viac kohútoch. Žalobcovia žiadajú, aby žalovaní urobili také účinné opatrenia, aby imisie chovu smerom na pozemok žalobcov znížili na úroveň obvyklého dedinského chovu. Uviedli, že nesúhlasia s označením merania hluku akreditovaným pracoviskom na meranie hluku a predložením protokolu o meraní za dôkaz, ktorý nemá výpovednú hodnotu a je neobjektívny. Žalobcovia požiadali akreditované pracovisko na meranie hluku TŠU Piešťany, š. p. o vykonanie merania, vypracovanie protokolu a posúdenie hluku. Toto meranie sa uskutočnilo s ohľadom na požiadavky zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v nadväznosti na súvisiace právne predpisy. Určenie hluku sa uskutočnilo podľa požiadaviek vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Meranie sa uskutočnilo vo vonkajšom prostredí, pri dodržaní metodiky merania sa určoval hluk v chránenom území II (vyhláška MZ SR č. 549/2007) - vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území, konkrétne išlo o priestor relaxačnej časti záhrady bezprostredne pri bazéne. Merací bod bol umiestnený v súlade s predpismi. Poukázali na to, že zákon im priznáva právo v každom mieste svojho pozemku nevystavovať sa prekračovaniu limitných hodnôt hluku, a to dlhodobo a s každodenným opakovaním. Uviedli, že ak je prekročený limit hluku upravený predpisom, ide o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom. Dali do pozornosti, že obhliadka na mieste samom sa uskutočnila dňa 25. 09. 2022 a žalovaní priznali, že pred obhliadkou z chovu odstránili 8 kohútov. Meranie hluku sa uskutočnilo dňa 17. - 19. 10. 2022, teda v čase po účelovej a špekulatívnej redukcii veľkosti chovu a počtu kohútov a aj napriek tomu bolo preukázané významné prekračovanie denných aj nočných povolených hodnôt len 4 kohútmi počas 2 dní merania. Žiadnym iným spôsobilým dôkazom neboli v konaní závery protokolu o meraní hluku spochybnené. O to viac je zarážajúce stanovisko súdu, že predložený dôkaz nemá výpovednú hodnotu a je neobjektívny. Konajúci súd riešil otázku intenzity hluku v čase vykonaného merania, resp. v čase obhliadky miesta, nezaoberal sa však podstatnou okolnosťou, a tou je dlhodobosť trvania hluku. Miera intenzity pôsobenia určitej činnosti na subjekt sa práve zintenzívňuje svojou dĺžkou trvania. Žalobcovia majú za to, že v tomto smere je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, a to z dôvodu, že žalobcovia opierali svoju žalobu aj o dobu pôsobenia hluku na ich domácnosť a majetok, ako aj na žalobcov samotných. Uviedli tiež, že sa nestotožňujú s tým, že súd nevzhladol dôvod pre zohľadnenie subjektívneho hľadiska v pomeroch osoby, ktorá sa ochrany domáha. Majú za to, že zdravotný stav oboch žalobcov nebol dostatočne zohľadnený z hľadiska nepriaznivého vplyvu neustáleho a opakujúceho sa hluku a stresu z neho. Ochorenia sa prehlbujú pod vplyvom nepokoja, stresu z hluku, nemožnosti používať odporúčaný vonkajší priestor na zotavenie. Sú toho názoru, že prihliadnutie na okolnosti v osobe alebo pomeroch žalobcov je na mieste, pretože stav hluku a neustáleho nepokoja ním spôsobeného neumožňuje žalobcom chrániť svoje zdravie pred prehlbovaním zdravotných problémov a ani im neumožňuje riadiť sa naliehavými odporúčaniami lekárov. Poukázali na to, že obhliadka na mieste samom nemohla poskytnúť

reálny obraz o dlhodobom, opakovanom a každodennom stave obťažovania imisiami s premenlivým charakterom. Žalovaní sa na ohlásenú obhliadku pripravili. Počet kohútov pred ňou účelovo znížili na 4 kusy. Aj nadmerný zápach a iný odpad, perie, exkrementy a pod. odstránili účinnejším vyčistením chovu. Celkom iné imisné pomery nastávajú v letných horúčavách a v čase preperovania, či v závislosti od počasia alebo v čase vetra. Na jednotlivých pojednávaniach poskytovali rôzne informácie o počtoch kohútov, čo tiež poukazuje na premenlivosť chovu. Všetky údaje od žalovaných súd prijal za pravdivé. Na druhej strane, údaje a vyjadrenia žalobcov sa bagatelizovali, zosmiešňovali, videá a nahrávky sa spochybňovali. Súd tiež nezohľadnil ani to, že intenzita obťažovania je úplne závislá od konania žalovaných. Žalobcovia nesúhlasia s tvrdením súdu, že žalovaní urobili opatrenia už pred podaním žaloby a pomery oproti nariadenému neodkladnému opatreniu sa zmenili. Chov nebol po právoplatnosti neodkladného opatrenia zredukovaný ustáleným spôsobom. Uvedli, že odôvodnenie rozsudku trpí vadou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, nakoľko sa súd riadne nevysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami, ktoré vyžaduje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, čo je porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Súd svojím rozhodnutím založil stav právnej neistoty, hoci na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že na strane žalobcov existuje naliehavá potreba úpravy susedských práv a povinností. Prostredníctvom podanej žaloby sa žalobcovia snažili dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý by bol zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov konania. Z uvedených dôvodov navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a súčasne prizná žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Následne súdu doložili aktuálne lekárske správy žalobcov a Stanovisko Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky k meraniu hluku a záveru protokolu o meraní hluku č. 224000133.

4. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedli, že sa v celej miere stotožňujú s procesným postupom a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Napadnuté rozhodnutie považujú za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. K odvolacej námietke o miere zvuku primeranej pomerom poukázali na ustanovenia § 366, § 153 ods. 1 CSP a uviedli, že žalobcovia zahltli svoje odvolanie novými dôkazmi. Žiaden z predložených dôkazov nespĺňa žiadnu z alternatív prípustnosti novoty v odvolacom konaní, preto je odvolací súd povinný na ne neprihliadať. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcov, že sa im podarilo preukázať, že ich kohúty a sliepky vydávajú zvuky nad mieru primeranú pomerom, uviedli, že tieto sú ničím nepodložené. Žalobcovia do konania nepredložili žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval, aká je miera zvuku hydiny primeraná pomerom vo vidieckej lokalite obce C. a o koľko ju prekračujú. Žalobcovia mieru hluku preukazovali len tisíckami amatérskych nahrávok, z ktorých však nebolo možné zistiť, kedy, kde a v akom čase boli zaznamenané a rovnako tak nebolo možné zistiť, akú mieru hluku vlastne zaznamenávajú. Poukázali na čl. 16 ods. 2 základných princípov CSP, § 187 ods. 1 CSP a § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a uviedli, že okrem toho, že uvedené nahrávky žalobcov nemajú žiadnu výpovednú hodnotu pre toto konanie, tak zároveň boli tieto nahrávky získané v rozpore so zákonom. K vyhotoveniu obrazových a zvukových záznamov ich, ich pozemku a majetku nikdy nedali žiaden súhlas, preto vyhotovovanie zvukových a obrazových záznamov považujú za konanie v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Uvedené konanie žalobcov teda nemôže požívať žiadnu právnu ochranu a dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, súd nemôže pri rozhodovaní vo veci zohľadňovať. K odvolacej námietke o spochybnení merania zvuku akreditovanou inštitúciou uviedli, že objektivitu merania zvuku nikto nespochybnil, ale vzhľadom na okolnosti prípadu, je takýto dôkaz pre konanie irelevantný, a to z dôvodov, že bol umiestnený na úplnej hranici pozemkov, v tesnej blízkosti kurínov, a teda v žiadnom prípade nepreukazuje intenzitu hluku u žalobcov v dome a spálni a vyhláška č. 594/2007, na ktorú sa žalobcovia odvolávajú, sa vzťahuje len na hluk vznikajúci ľudskou činnosťou, nie zvieratami. Práve hlukom v dome a spálni pritom žalobcovia dôvodili svoju žalobu. Poukázali na to, že hodnoty podľa uvedenej vyhlášky boli prekročené len mierne, a to napriek tomu, že boli zaznamenávané na najhlučnejšom mieste z celého pozemku žalobcov. K zmene pomerov uviedli, že odkazujú na svoje predošlé vyjadrenia a len dodávajú, že tieto vedome lživé tvrdenia popierajú. Žalobcovia nijak nepreukázali, že by v súčasnosti chovali viac ako štyroch kohútov, a napriek tomu žiadajú súd, aby rozhodoval podľa skutkového stavu, ktorý už dávno netrvá. K nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia uviedli, že žalobcovia neuvádzajú, s akými relevantnými skutočnosťami sa súd nevysporiadal. Z uvedených dôvodov navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Žiadali priznať právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Žalovaní k stanovisku hlavného hygienika uviedli, že meracie zariadenie bolo umiestnené na úplnej hranici pozemkov, v tesnej blízkosti kurínov, a teda v žiadnom prípade nepreukazuje intenzitu hluku žalobcov v dome a spálni. Vyhláška č. 594/2007 Z. z., na ktorú sa žalobcovia odvolávajú sa vzťahuje len na hluk vznikajúcu ľudskou činnosťou, nie zvieratami. Protokol nevytvorí nič o hluku v dome a spálni, pričom práve hlukom v týchto častiach domácnosti žalobcovia odôvodňovali svoju žalobu. Hluk v spálni žalobcov musí byť teda logicky menší, v žiadnom prípade neprekračujúci povolené hodnoty.

6. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedli, že v rámci odvolacieho konania predložili súdu podanie „Stanovisko k meraniu hluku a záveru protokolu o meraní hluku č. 224000133 zo dňa 16. 02. 2023, z ktorého vyplýva, že meranie hluku sa vykonáva na hranici pozemku sťažovateľa alebo najbližšieho chráneného objektu, na základe čoho bol merací bod MB1 zvolený správne. Hluk, ktorý produkuje hydina žalovaných, je výsledkom ľudskej činnosti. Stanovisko hlavného hygienika SR presne označuje zdroj meraného hluku, a to zvukové prejavy hydiny, ich správne posúdenie a meranie podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z. o prípustných hodnotách hluku. Na základe výsledkov merania sa v ňom konštatuje, že zvukové udalosti hydiny sú výrazné, a nie mierne. Hlavný hygienik SR vyslovuje záver, že za posudzovaného stavu (4 kohúti a 50 sliepok – údaj žalovaných) nie je v danej veci zabezpečená ochrana verejného zdravia. Toto stanovisko potvrdzuje v celom rozsahu správnosť predmetného merania hluku, jeho záverov a aj umiestnenie meracieho bodu. V konaní až do vyhlásenia rozsudku nebolo meranie akreditovanou inštitúciou žiadnym relevantným spôsobom spochybnené, dokonca ani zo strany súdu. Námietky žalovaných z dôvodu nedostatku odborných znalostí nemožno považovať za relevantné. Až počas vyhlásenia rozhodnutia a následne z odôvodnenia rozsudku sa žalobcovia dozvedeli, že súd daný dôkaz považoval za neobjektívny. S poukazom na uvedené, nebolo potrebné predkladať tento dôkaz v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom sa jedná o dôkaz, ktorý potvrdzuje závery iného dôkazu, riadne predloženého a vykonaného na pojednávaní. V odôvodnení rozsudku súd uvádza, že žalobcovia v priebehu sporu argumentovali, že intenzívnym hlukom sú rušení na celom pozemku, pričom práve uvedeným meraním, ktoré bolo označené ako neobjektívne, bolo preukázané, že k výraznému prekročovaniu prípustných hodnôt hluku na pozemku žalobcov skutočne dochádza, a to aj po tom, ako žalovaní cielene svoj chov zredukovali.

7. Následne žalobcovia v priebehu odvolacieho konania predložili odvolaciemu súdu ďalšie podanie, v ktorom uviedli, že považujú za dôležité oznámiť odvolaciemu súdu zmeny popisujúce aktuálny skutkový stav. Uviedli, že zdravotný stav najmä XX-XXXXXXX žalobcu sa za posledných 7 až 8 mesiacov opäť zhoršil, k čomu doložili lekárske správy. Uviedli tiež, že požiadali o ďalšie meranie hluku vo vonkajšom prostredí podľa platných predpisov, keďže žalobcovia za celé dni zdržujú doma a záhrade, lebo ich zdravotný stav iné nedovoľuje. Výsledky merania opäť potvrdzujú prekročovanie limitov. Meranie sa uskutočňovalo v dvoch bodoch, pričom v oboch boli prekročené limitné hodnoty hluku. Poukázali aj na zmeny v chove hydiny žalovaných, ako zmenu v množstve hydiny a kohútov, pribudnutie nového plemena sliepok a pribudnutím chovu kačíc.

8. O odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 11. apríla 2024 č. k. 9Co/36/2023-1225, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaní sú povinní zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“ parc. č. 2168/129 a parc. č. 2168/285 evidovaných na LV č. XXX pre kat. územie C., obec C., okres Nitra na pozemok parcely registra „C“ parc. č. 2168/2, parc. č. 2168/174, parc. č. 2232/7 a parc. č. 2168/278, evidovaných na LV č. XXX pre katastrálne územie C., obec C., okres Nitra a vo zvyšnom zamietajúcom výroku napadnutý rozsudok potvrdil. Rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Nitre podali žalovaní dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30. septembra 2025 sp. zn. 5Cdo/134/2024 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. apríla 2024 sp. zn. 9Co/36/2023 zrušil v jeho zmeňujúcej časti a v nadväzujúcom výroku o trovách konania vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou – žalobcami, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom na

nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) a po zopakovaní (§ 284 ods. 1 CSP) a doplnení (§ 384 ods. 2 CSP) dokazovania a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

10. Predmetom konania po pripustenej zmene petitu I. bola žaloba žalobcov, ktorou sa domáhali uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku, pachu, prachu, peria, exkrementov, parazitov, pevných a tekutých odpadov, pochádzajúcich z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“ parc. č. 2168/129 a parc. č. 2168/285 evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. C., obec C., okres Nitra na pozemok parcely registra „C“ parc. č. 2168/2, parc. č. 2168/174, parc. č. 2232/7, parc. č. 2232/20 a parc. č. 2168/278, evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. C., obec C., okres Nitra a umiestniť objekty určené na dočasný a trvalý chov, držanie a voľný výbeh malých hospodárskych zvierat minimálne vo vzdialenosti 1 meter od hranice pozemkov parcely registra „C“ parc. č. 2168/129 a parcely registra „C“ parc. č. 2168/285 evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. C., obec C., okres Nitra a pozemkov parcely registra „C“ parc. č. 2168/2 a parcely registra „C“ parc. č. 2168/174, evidovaných na LV č. XXX pre k. ú. C., obec C., okres Nitra. Keďže rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. septembra 2025 sp. zn. 5Cdo/134/2024 bol rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. apríla 2024 sp. zn. 9Co/36/2023 zrušený len v jeho zmeňujúcej časti a v nadväzujúcom výroku o trovách konania, potvrdzujúci výrok rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. apríla 2024 sp. zn. 9Co/36/2023 zostal právoplatný a predmetom opätovného prieskumu odvolacieho súdu je už len zdržanie sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku.

11. V priebehu odvolacieho konania (po zrušení prvého rozhodnutia odvolacieho súdu NS SR) právna zástupkyňa žalobcov v podaní zo dňa 02. 02. 2026 žiadala pripustiť zmenu petitu z dôvodu zmeny parcelných čísiel, ktoré sú predmetom konania. Odvolací súd toto jej podanie nepovažoval za zmenu žaloby v zmysle § 371 CSP, pretože žaloba sa týka stále tých istých parciel a k zmene dochádza len z dôvodu ich prečíslovania. Odvolací súd na odvolacom pojednávaní dňa 5. marca 2026 uviedol, že predmetom konania je uloženie povinnosti žalovaným zdržať sa nad mieru primeranú pomerom šírenia hluku pochádzajúceho z chovu malých hospodárskych zvierat, ktorý preniká z pozemku parcely registra „C“ parcelné číslo 2168/129 a parcelné číslo 2168/285, evidovaných na LV č. XXX pre kat. úz. C., obec C., okres Nitra na pozemok parcely registra „C“ parcelné číslo 2168/351, parcelné číslo 2168/352, parcelné číslo 2232/20, parcelné číslo 2168/2, parcelné číslo 2168/174, parcelné číslo 2232/7 a parcelné číslo 2168/278 evidovaných na LV č. XXX pre katastrálne územie C., obec C., okres Nitra.

12. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

13. Jednou z odvolacích námietok žalobcov bolo nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku a tiež nesprávne právne posúdenie veci. Napriek tomu, že odvolací súd sa s týmito odvolacími námietkami stotožňuje a má za to, že súd prvej inštancie vec v časti nesprávne právne posúdil a aj nedostatočne odôvodnil, odvolací súd v záujme čo najskoršieho rozhodnutia vo veci zvolil postup, kedy vo veci vytýčil odvolacie pojednávanie, na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie a strany vyzval podľa § 182 CSP na vyjadrenie k možnému použitiu právnych predpisov, ktoré je potrebné na vec aplikovať, a ktoré súd prvej inštancie vo veci neaplikoval, aby si vytvoril podklad pre odlišné skutkové a právne závery, ako urobil súd prvej inštancie.

14. Každá osoba, ktorá je nositeľom vlastníckeho práva ku konkrétnemu majetku, je zároveň zodpovedná za takú realizáciu jeho užívacieho komponentu, ktorou nebude nadmerne ohrozovať alebo poškodzovať práva a právom chránené záujmy iných osôb. Výstižným je v tomto ohľade odkaz na čl. 20 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého záväzok plynúci z vlastníctva znamená, že výkon vlastníckeho práva nesmie nad ustanovenú mieru poškodzovať okrem iného ani ľudské zdravie. Vlastník znáša zodpovednosť za to, aby využívanie jeho vlastníckeho práva nevedlo k neprimeraným rizikám voči zdraviu ostatných osôb. Na tento účel je však povinný podrobiť sa iba takým obmedzeniam, ktoré sú na účel ochrany verejného zdravia nevyhnutné (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 206/2018 zo 16. septembra 2021).

15. Predmetom tohto konania je ochrana vlastníckeho práva v zmysle ustanovenia § 127 Občianskeho zákonníka a s tým súvisiaca otázka týkajúca sa posúdenia miery primeranej pomerom obťažovaním hlukom hydiny.

15.1. Obdobnou vecou sa zaoberal NS SR v rozhodnutí 6Cdo/45/2023 z 31. 07. 2024, v ktorom po skonštatovaní prípustnosti dovolania pristúpil k meritórnemu dovolaciemu prieskumu dovolateľmi nastolenej otázky týkajúcej sa posúdenia miery primeranej pomerom obťažovania hlukom exotického vtáctva a skúmal, či pri riešení uvedenej právnej otázky napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. NS SR v tomto rozhodnutí uviedol:

15.2. Podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného, alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku, alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

15.3. Citované zákonné ustanovenie upravuje dva okruhy prípadov, kedy je možné vlastníka veci obmedziť vo výkone jeho práv. V prvom prípade ide o obmedzenie výkonu vlastníckych práv vlastníka veci, ktorým sa má zamedziť, aby obťažoval iného vlastníka nad mieru primeranú pomerom. V L. ide o také obmedzenie, ktorým sa má zabrániť vlastníkovi veci, aby vážne ohrozoval výkon vlastníckych práv suseda pri výkone vlastníckych práv. Z kontextu právnej úpravy je zrejmé, že ide najmä o úpravu vzťahov medzi vlastníkmi susediacich nehnuteľností - o základné ustanovenie tzv. susedského práva v občianskom práve. Ochrana poskytovaná v zmysle § 127 Občianskeho zákonníka síce zahŕňa širší okruh subjektov, napriek tomu spravidla pôjde o vlastníkov susediacich nehnuteľností. Obťažovanie v susedských vzťahoch nebráni výkonu práv vlastníka, prejavuje sa však rušivo - znepriemňuje užívateľovi susednej nehnuteľnosti jej užívanie (obťažuje suseda), pričom účinky obťažovania sa nazývajú imisie. V dôsledku imisií škoda spravidla nevzniká ani nehrozí.

15.4. Pojmy „miera primeraná pomerom“ alebo „vážne ohrozovanie výkonu práv“ vyjadrujú hornú hranicu negatívnych dôsledkov správania sa vlastníka. Ak negatívne dôsledky tohoto správania sa prekročia určitú hranicu, dotknutý sa môže úspešne domáhať ochrany svojich práv podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri súdnej ochrane týchto práv musí súd vždy dôsledne zistiť konkrétnu situáciu a objektívne posúdiť, či uvedená hranica bola prekročená, lebo ochranu nemožno priznať pred zásahmi, ktoré neprekračujú dovolenú mieru a sú dôsledkom bežného správania sa, ktoré sú susedia povinní navzájom trpieť, lebo je spojené s obvyklým užívaním nehnuteľností. Zákon bližšie nevymedzuje obsah slov nad mieru primeranú pomerom, určuje však hranicu správania sa medzi dovoleným správaním od optimálneho stavu po stav ešte prípustný a nedovoleným správaním sa nad prípustnú mieru, a to vo vzťahu ku konkrétnym pomerom v danom mieste a čase, ale aj vo vzťahu k objektívne žiaducim pomerom, ktoré v tom ktorom prípade nemusia byť vždy v súlade s existujúcimi pomermi. Pokiaľ by sa totiž uvedená hranica mala určovať len podľa pomerov pretrvávajúcich v danom mieste a čase, a nie podľa pomerov, ktoré sú žiaduce, a ktoré by mali pretrvávať, nebolo by možné domáhať sa úspešne ochrany podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prípade, že aj správanie sa všetkých ostatných fyzických alebo právnických osôb na danom mieste je z hľadiska tohto ustanovenia závadné. Z toho vyplýva, že súd rozhodujúci o návrhu na ochranu podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemôže obmedziť len na konštatovanie, že namietaný zásah je v súlade s prevládajúcim správaním sa ostatných subjektov, ale musí vždy zohľadniť mieru primeranú pomerom, ktoré by mali byť. Naproti tomu vážne ohrozenie výkonu práv predstavuje konanie suseda na jeho pozemku, ktorého dôsledkom nemusia byť imisie, ale ohrozenie obvykle práv vlastníka susediacej nehnuteľnosti, a to v takej miere, že v budúcnosti môže susedovi vzniknúť nezanedbateľná ujma, napr. zánik veci alebo jej významné poškodenie alebo bude môcť vykonávať ohrozené právo len v podstatne obmedzenom rozsahu oproti oprávneniam, ktoré mu zákon ako vlastníkovi dáva. Pri vážnom ohrození teda nejde len o znepriemnenie výkonu práva alebo o sťaženie jeho výkonu, ale o hroziaci vážny zásah do samotnej podstaty ohrozeného práva. Vážne ohrozenie výkonu práva spravidla znamená i ohrozenie vlastníka vznikom majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch - škody. Vážnym ohrozením výkonu práv podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa teda rozumie konanie vlastníka, ktoré zatiaľ nemá negatívny dopad na výkon práv iného,

je však daná značná pravdepodobnosť, že v budúcnosti bude v dôsledku tohto konania výkon práva suseda vážne obmedzený alebo znemožnený, pričom nie je isté, či bude možné vážne škodlivé následky odstrániť v dobe, kedy nastanú. V takomto prípade nemožno žiadať, aby ohrozovaný vyčkal do doby, kedy jeho právo bude vážne narušené a až potom sa domáhal súdnej ochrany. Ochrana podľa tohto ustanovenia nesmeruje k tomu, aby boli rušiteľovi uložené konkrétne opatrenia, z ktorého dôvodu mu v súdnom konaní nemôže byť uložená povinnosť konať niečo pozitívne. Ak teda došlo k neoprávnenému zásahu tzv. imisiami, je prostriedkom ochrany uloženie povinnosti zdržať sa vymedzeného rušenia s tým, že je na samotnom povinnom (rušiteľovi) urobiť také konkrétne opatrenia, aby splnil súdom mu uloženú povinnosť a zamedzil obťažovaniu alebo ohrozovaniu výkonu práv susedného vlastníka. V tomto prípade už nejde o preventívnu, ale o represívnu ochranu, a to proti už jestvujúcemu, nie teda iba hroziacemu rušeniu. V prípade vážneho ohrozenia, keď hrozí vznik škody, možno žiadať, aby bola rušiteľovi uložená i povinnosť niečo konať, takáto žaloba však nemá oporu v § 127 Občianskeho zákonníka, ale v § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je však prípustné, aby v jednom návrhu sa kumulovala ako žiadosť o zdržanie sa konkrétneho zásahu, tak i o vykonanie vhodných opatrení na odvrátenie škody. Rozdiel medzi obťažovaním a vážnym ohrozením spočíva v tom, že obťažovanie nebráni výkonu práva, ale ho robí obťažnejším. Ohrozenie sa týka priamo výkonu práva, resp. exekúcie.

15.5. Z citovaného ustanovenia § 127 ods. 1 druhej vety Občianskeho zákonníka vyplýva demonštratívny výpočet zakázaných imisií, ktoré obsahovo nadväzujú na generálnu klauzulu vyjadrenú v prvej vete daného ustanovenia. A. sa okrem iného zakazuje nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami. Jedná sa o obťažovacie imisie, ktorých prenikanie je dané výsledkom prírodných síl, a to šírením zvuku, prúdením vzduchu alebo prejavom vlastností prenikajúcich látok.

15.6. Právna teória považuje „obťažovanie“ za taký výkon vlastníckeho práva k veci, ktorého dôsledky fyzicky presahujú vec samotnú a pôsobia buď na iné osoby, alebo na veci vo vlastníctve niekoho iného, a to preukázateľne negatívne. Súdna prax pod pojmom „imisia“ rozumie spravidla prenikanie účinkov činnosti vykonávanej na jednej nehnuteľnosti, na nehnuteľnosť druhú (napr. R 37/1985). V prípade nadmerného hluku, ktorý je javom nesporne negatívnym, pôjde vždy o imisiu. Hlukom sa rozumie nežiadúci a rušivý zvuk, ktorý možno zaradiť medzi zvukové imisie, ktoré v zásade nie sú vnímané negatívne. Pri obťažovaní hlukom sa prihliada na to, či ide o jednorazové, opakujúce sa alebo neustále rušenie, či k jeho vzniku dochádza úmyselnou činnosťou alebo nedbanlivosťou, jeho intenzita sa dá presne zmerať. Ochrana pred hlukom je upravená zákonom č. 355/2007 Z. z. v znení vyhlášky č. 549/2007 Z. z., v zmysle ktorej je ochrana zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami zabezpečená, ak posudzované hodnoty určujúcich veličín hluku, infrazvuku a vibrácií nie sú vyššie ako prípustné hodnoty.

15.7. Občiansky zákonník nedefinuje, čo sa považuje za „chované zvieratá“. V praxi pod tento pojem patrí všetko, čo možno prírodovedecky označiť za zviera a čo sa na pozemku chová bez ohľadu na to, či ide o dôvody zárobkové, pre zábavu alebo z iných dôvodov. Patria sem kone, hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy, hydina každého druhu, a to bez ohľadu na to, či ide o poľnohospodársky alebo nepoľnohospodársky účel. Do tejto kategórie sa samozrejme zaraďujú aj psy, mačky, ale aj nutrie, líšky alebo aj iné domestikované zvieratá bez ohľadu na účel ich chovu. Nemožno vylúčiť ani zoologické záhrady, voliéry, terária a pod. Takže do tejto kategórie patria aj vtáky ako napr. papagáje, kanáriky a chované holuby.

15.8. Zo skutkových okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobcovia sa v zmysle § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka v konaní domáhali uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa obťažovania nadmerným hlukom, ktorý spôsobuje škrekot, piskot a rev exotického vtáctva chovaného vo voliére nachádzajúcej na pozemku žalovaných, ktorý hluk preniká na pozemok vo vlastníctve žalobcov. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, ich zhodnotením jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti v súlade s § 191 CSP, vychádzajúc najmä zo znaleckého posudku č. 01/204000133/ZP, vypracovaného znalcom ustanoveným ad hoc W. K. C., z jeho záveru o neprekročení posudzovanej hodnoty určujúcej veličiny s prípustnou hodnotou určujúcej veličiny hluku vo vonkajšom prostredí pri hlasovej aktivite exotického vtáctva, a to v dennom ani vo večernom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XX A. Rovnako aj z vyjadrenia znalca na pojednávaní, na ktorom na vysvetlenie ozrejmil, že vzhľadom na premenlivý zdroj hluku pri výpočte posudzovanej hladiny hluku vychádzal z korekcie +5dB+2,3dB, ktorú považoval za dostatočne vysokú pre zohľadnenie nepríjemnosti posudzovaného

hľuku. Zároveň skonštatoval, že ak by v danom prípade pri výpočte aj vynechal časové pôsobenie hľuku vtáctva a použil by korekciu +5dB, stále by bol posudzovaný hľuk pod hodnotou prípustného hľuku. Vychádzajúc z uvedeného odborného záveru znaleckého posudku, ktorý bol pre posúdenie otázky, či dochádza k obťažovaniu nad mieru primeranú pomerom hľukom exotického vtáctva kľúčový, súd prvej inštancie následne žalobu z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcami zamietol. S uvedeným záverom sa stotožnil aj odvolací súd.

15.9. Dovolací súd, posudzujúc namietané nesprávne právne posúdenie miery primeranej pomerov poukázal na rozhodovaciu činnosť NS SR v takejto otázke a na záver uviedol, že pokiaľ z rozsiahleho vykonaného dokazovania vrátane znaleckého dokazovania týkajúceho sa posúdenia posudzovanej hodnoty intenzity hľuku šíreného piskotom, škretom a revom exotického vtáctva, šíriaceho sa z pozemku žalovaného na pozemok žalobcov vyplynulo, že uvedený hľuk neprekračuje stanovenú hodnotu právnymi predpismi, nebolo možné žalobnému návrhu vyhovieť. Správnosť záverov znalca o neprekročení posudzovanej hodnoty intenzity hľuku, bola potvrdená aj stanoviskom Úradu verejného zdravotníctva SR. Na záver uviedol, že posudzovaná otázka konkrétne obťažovania hľukom exotického vtáctva v rozhodovacej praxi nebola doposiaľ riešená, preto dovolací súd vecne preskúmal napadnuté rozhodnutie, avšak namietané nesprávne právne posúdenie nepovažoval za dôvodné.

16. Keďže negatívnym dôsledkom správania sa žalovaných má byť hľuk ich hydiny, ktorý prekračuje mieru primeranú pomerom, odvolací súd posudzoval vec aj podľa právnych predpisov, upravujúcich hľuk a ochranu zdravia ľudí súvisiacu s hľukom (na rozdiel od súdu prvej inštancie), pričom stranám sporu v priebehu odvolacieho konania umožnil, aby sa k aplikácii týchto ustanovení vyjadrili.

17. Podľa § 3 písm. a) zák. č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hľuku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona hľuk vo vonkajšom prostredí je nežiaduci alebo škodlivý vonkajší zvuk vytvorený ľudskými činnosťami, najmä hľuk z dopravy na pozemných komunikáciách, železničnej dopravy, leteckej dopravy a priemyselnej činnosti.

18. Podľa § 1 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov tento zákon ustanovuje povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

19. Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje hľuku, infrazvuku alebo vibrácií, správca pozemných komunikácií, prevádzkovateľ vodnej cesty, prevádzkovateľ dráhy, prevádzkovateľ letiska a prevádzkovatelia ďalších objektov, ktorých prevádzkou vzniká hľuk (ďalej len „prevádzkovateľ zdrojov hľuku, infrazvuku alebo vibrácií“), sú povinní zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. m).

20. Podľa § 1 ods. 1 vyhl. č. 549/2007 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hľuku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hľuku, infrazvuku a vibrácií a v životnom prostredí táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o prípustných hodnotách určujúcich veličín hľuku, infrazvuku a vibrácií a požiadavky na objektivizáciu hľuku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

21. Podľa § 1 ods. 2 citovanej vyhlášky táto vyhláška sa vzťahuje na hľuk, infrazvuk a vibrácie, ktoré sa vyskytujú trvale alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení.

22. Podľa § 3 ods. 1 citovanej vyhlášky ochrana zdravia pred hľukom, infrazvukom a vibráciami je zabezpečená, ak posudzované hodnoty určujúcich veličín hľuku, infrazvuku a vibrácií nie sú vyššie ako prípustné hodnoty.

23. Podľa § 4 ods. 1 citovanej vyhlášky na ochranu zdravia pred hľukom a infrazvukom sú v prílohe ustanovené prípustné hodnoty určujúcich veličín hľuku vo vonkajšom prostredí a prípustné hodnoty určujúcich veličín hľuku a infrazvuku vo vnútornom prostredí budov pre deň, večer a noc.

24. Podľa § 6 ods. 1 citovanej vyhlášky na meranie hluku, infrazvuku a vibrácií je potrebné použiť postupy, ktoré umožnia stanoviť posudzované hodnoty určujúcich veličín uvedené v prílohe.

25. Podľa § 6 ods. 3 citovanej vyhlášky hluk a infrazvuk sa hodnotia v miestach, na ktoré sa vzťahujú prípustné hodnoty podľa § 3 takto:

- a) hluk vo vonkajšom prostredí mimo budov sa hodnotí vo výške $1,5 \pm 0,2$ m nad terénom,
- b) hluk vo vonkajšom prostredí pred obvodovou stenou budov sa hodnotí vo vzdialenosti $1,5 \pm 0,5$ m od steny a vo výške $1,5 \pm 0,2$ m nad podlahou príslušného podlažia.

26. Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia na úseku ochrany zdravia pred hlukom ukladá povinnosti fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám, teda nevyplýva z neho, že by sa mal aplikovať aj na právne vzťahy medzi fyzickými osobami nepodnikateľmi (ako je tomu v prejednávanej príhode). Odvolací súd však v zmysle širšieho výkladu aplikoval uvedený zákon na danú vec, a to už aj v prvom rozhodnutí, keďže vzhľadom k neexistencii inej právnej úpravy dospel k záveru, že tento právny predpis je potrebné aplikovať aj pre všetky prípady týkajúce sa hluku súvisiaceho s aktivitou ľudí. Na aplikácii týchto právnych predpisov na danú vec odvolací súd zotrúva ďalej. K obdobnej aplikácii tohto zákona dospeli súdy aj pri rozhodovaní vo veci vedenej na OS Skalica pod sp. zn. 3C/115/2013, KS v Trnave sp. zn. 10Co/95/2021 a NS SR sp. zn. 6Cdo/45/2023, z ktorého rozhodnutia odvolací súd časť vyššie citoval. V tejto veci okresný súd na vec aplikoval zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva a vykonávací predpis vyhlášku č. 549/2007 Z. z., pričom sa zaoberal tým, či sú v danej veci dodržané prípustné miery stanovené technickou normou. Súd prvej inštancie v tejto veci uviedol, že sa stotožnil s názorom svedka (t.j. odborne spôsobilou osobou na meranie hluku), ktorý uviedol, že vzhľadom na neexistenciu inej právnej úpravy je potrebné citovanú vyhlášku aplikovať pre všetky prípady týkajúce sa hluku súvisiaceho s aktivitou ľudí. Tieto závery boli následne predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ako aj NS SR, pričom NS SR v tejto veci pristúpil k meritórnemu dovolaciemu prieskumu dovolateľmi nastolenej otázky týkajúcej sa posúdenia miery primeranej pomerom obťažovania hlukom exotického vtáctva, pričom dospel k záveru, že pokiaľ z rozsiahleho vykonaného dokazovania, vrátane znaleckého dokazovania týkajúceho sa posúdenia posudzovanej hodnoty intenzity hluku šíreného piskotom škrekotom a revom exotického vtáctva, šíriaceho sa z pozemku žalovaného na pozemok žalobcov, vyplynulo, že uvedený hluk neprekračuje stanovenú hodnotu právnymi predpismi, nebolo možné žalovanému návrhu vyhovieť. Z uvedeného vyplýva, že napriek tomu, že išlo o susedský spor fyzických osôb, ako je aj v tejto veci, súdy na vec aplikovali ustanovenia zák. č. 355/2007 Z. z., ako aj vyhlášku č. 549/2007 Z. z.

27. Toto právne posúdenie veci odvolacím súdom bolo zrejme už z jeho skoršieho rozhodnutia a po zrušení veci Najvyšším súdom SR bolo opätovne namietané žalovanými, ktorí uvádzali, že táto vyhláška bola koncipovaná pre technické zdroje hluku, prevádzky a merateľné zariadenia, nie pre prirodzené prejavy života fyzickej osoby nepodnikateľa. Vyhláška nevie pracovať s biologickým, spontánnym a nepredvídateľným zvukom zvierat. Sama metodika je nastavená na prostredie, a nie na konkrétny zdroj, čo vylučuje jej použitie ako dôkazu o údajnej protiprávnosti nepodnikateľského chovu. Mali preto za to, že protokol o meraní, teda dôkaz založený výlučne na meraní hluku, je v takomto spore zásadne nedostatočný a vo svojej podstate nepoužiteľný. Dokumentuje existenciu zvuku, nie jeho právnu kvalitu ani pôvod. Aplikáciu vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. považoval za postup v rozpore s jej účelom, systematickou aj ustáleným výkladom susedského práva, čo by znamenalo nahradenie hodnotiaceho posúdenia primeranosti v konkrétnych miestnych pomeroch čisto technickým kritériom určeným pre odlišný právny režim. Prenesenie jej limitov do susedského sporu ako automatického kritéria by znamenalo popretie samotného zmyslu § 127 Občianskeho zákonníka, ktorý stojí na relatívnom hodnotení primeranosti, nie na rigidnom číselnom limite. Pokiaľ ide o namietanie toho, že vyhláška nevie pracovať s biologickým, spontánnym a nepredvídateľným zvukom zvierat, k tomu odvolací súd uvádza, že žalobcovia odvolaciemu súdu predložili vyjadrenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre zo dňa 30. 12. 2025, ktorý sa v 5. otázke zaoberal aj tým, čím sa líši celistvé 24-hodinové meranie nepravidelného a náhodného hluku vo vonkajšom prostredí z chovu hydiny súkromnej osoby od merania hluku vo vnútornom prostredí napr. z reštaurácie s hudobnou produkciou prenikajúceho do bytov v obytnom dome z hľadiska náročnosti získania materiálu na vyhodnotenie, samotného vyhodnotenia a následného vypracovania skúšobného protokolu, kde dal na túto otázku odpoveď, z ktorej je zrejme, že podľa vyhl. č. 549/2007 Z. z. sa môže použiť aj na meranie nepravidelného a náhodného hluku vo vonkajšom prostredí z chovu hydiny, pričom ide o časovo náročnejšie meranie, časovo náročnejšie spracovanie a vyhodnotenie merania, ktoré je možné uskutočniť iba za určitých klimatických podmienok,

príčom v oboch prípadoch je potrebné dosiahnuť objektívne posúdenie. K tomuto dôkazu, predloženého žalobcami až v odvolacom konaní, odvolací súd uvádza, že až do rozhodnutia súdu prvej inštancie žalobcom nebolo známe, či súd prvej inštancie bude vychádzať z nimi predloženého prvého Protokolu o meraní hluku č. 224000133 a ako sa vysporiada s posúdením tohto dôkazu, preto predloženie tohto dôkazu v odvolacom konaní odvolací súd nepovažoval za novotu. Odvolací súd ešte dodáva, že tento dôkaz nie je z hľadiska rozhodnutia veci rozhodujúci, avšak ozrejmuje niektoré odborné otázky súvisiace s posúdením veci. Tvrdenie žalovaných o tom, že táto vyhláška nevie pracovať s biologickým, spontánnym a nepredvídateľným zvukom zvierat, je otázkou odbornou, teda bolo potrebné, aby toto ich tvrdenie aj preukázali, čo však neurobili.

28. Napriek opakovanému namietaniu aplikácie vyhl. č. 549/2007 Z. z. na danú vec zo strany žalovaných, odvolací súd na svojej argumentácii zotrval a tieto ustanovenia, z ktorých vychádzali aj odborne spôsobilé osoby na meranie hluku pri vypracovaní protokolov o meraní, na vec aplikoval, keď túto námietku žalovaných nepovažoval za dôvodnú.

29. Predmetom odvolacieho konania je t. č. už len žaloba žalobcov, ktorou sa domáhali určenia povinnosti zdržať sa šírenia hluku, teda ochrany podľa § 127 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa preto zaoberal tým, či žalobcovia v konaní preukázali, že žalovaní ich nad mieru primeranú pomerom obťažujú hlukom vznikajúcim z ich chovu, pričom odvolací súd hodnotil v konaní vykonané dôkazy ohľadom tohto rušenia jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach.

30. Aj keď absolútny zákaz chovu akýchkoľvek hospodárskych zvierat by bol v rozpore s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a žiadny právny predpis množstvo hydiny, ktorú fyzické osoby môžu na svojom pozemku chovať vo vzťahu k obťažovaniu susedov neurčuje, pri posudzovaní prekročenia miery hluku primeranej pomerom je potrebné zohľadniť konkrétnu situáciu a objektívne posúdiť, či uvedená hranica bola prekročená, lebo ochranu možno priznať len pred zásahmi, ktoré prekračujú dovolenú mieru, a nie sú dôsledkom bežného správania sa, ktoré sú susedia povinní navzájom trpieť a sú spojené s obvyklým užívaním nehnuteľnosti. V prípade, ak by bolo preukázané, že obťažovanie prekračuje hranice stanovené právnym predpisom, v takom prípade presahuje aj mieru primeranú pomerom. Pokiaľ žalovaní uvádzali, že ich chov je riadne registrovaný ako uznávaný kontrolovaný chov hydiny, pričom kontrola Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nitra nezistila žiadne porušenia hygieny v chove, k tomu odvolací súd uvádza, že z pohľadu zisťovania prekročenia miery primeranej pomerom, sú tieto dôvody irelevantné. Dokazujú skutočnosti, že žalovaní sa o chov riadne starajú, majú ho riadne evidovaný, avšak tieto skutočnosti nie sú pre posúdenie veci rozhodujúce. Rovnako tak pre posúdenie veci nie je rozhodujúce, či žalovaní nimi chovanú hydinu a vajíčka ponúkajú na predaj, pričom tieto dôkazy v konaní predkladali žalobcovia.

31. Ohľadne hluku žalobcovia okrem tvrdení o množstve hydiny chovanej žalovanými predložili do konania množstvo zvukových záznamov vyhotovených samotnými žalobcami, ktorými preukazovali hluk spôsobovaný hydinou žalovaných. Predložili do konania fotografie a náčrty pozemku žalobcov a žalovaných, umiestnenie domov na nich a kurínov na pozemku žalovaných. Žalobcovia predložili súdu Všeobecne záväzné nariadenie obce C. č. 4/2021 o podmienkach držania zvierat a ich chodu na území obce C. prijaté dňa 15. 11. 2021, účinné od 03. 12. 2021, z ktorého okrem iného vyplýva, že chovať a držať malé hospodárske zvieratá v počte nad 30 ks je možné len s písomným súhlasom vlastníkov susedných nehnuteľností a objekty vrátane výbehov určené na dočasný alebo trvalý chov, držanie zvierat sa umiestnia od uličnej čiar minimálne na 10 m, od objektov určených na bývanie minimálne 10 m a minimálne 1 m od hranice susednej nehnuteľnosti. Žalovaní v konaní predložili vyjadrenie susedov k chovu žalovaných, z ktorého vyplýva, že súhlasia s chovom ich hospodárskych zvierat v takom rozsahu, akým bol realizovaný doteraz a nevidia im zvuky ani pachy z chovu hospodárskych zvierat. Toto vyjadrenie bolo súdu predložené v septembri 2022. Súd prvej inštancie vo veci vykonal obhliadku na mieste samom dňa 28. 09. 2022, počas ktorej zaznamenával hluk na rôznych miestach na pozemku žalobcov, pričom počas obhliadky vyhotovil aj fotodokumentáciu a vypočul aj svedkyňu B. B., ktorá je susedou žalovaných z druhej strany a z ktorej výpovede vyplýva, že chov hydiny žalovanými ju nevyrušuje a nevedí jej. Na pozemku nemajú z chovu žalovaných neporiadok, ani perie. Zvuk kikirikania kohúta jej neprekáža, skoro v každom dvore je kohút. Žalobcovia následne v priebehu sporu predložili súdu Protokol o meraní hluku č. 224000133, vypracovaný Technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p., ktorého predmetom bolo meranie hluku vo vonkajšom prostredí zo zvukových prejavov kohútov a sliepok chovaných v susedstve pre účely súdneho konania, ktorého objednávateľom bola žalobkyňa

v 1. rade. Meranie hluku sa uskutočnilo od 17. 10. 2022 od 20.25 hod. do 19. 10. 2022 do 17.15 hod. Z tohto protokolu vyplýva, že v súvislosti s celkovým posúdením hlukovej situácie vo vonkajšom prostredí bol po obhliadke miesta zvolený v súlade vyhl. č. 549/2007 Z. z. posudzovaný merací bod MB1 v tesnej blízkosti hranice oboch susediacich pozemkov. Merací mikrofón bol umiestnený vo výške 1,5 m nad trávnatým terénom a upevnený na stojane v meracej sonde pre použitie vo vonkajšom prostredí. Hlavným a jediným posudzovaným zdrojom hluku je hluk spôsobovaný aktivitou domácej hydiny, kohútov a sliepok chovaných na dvore rodinného domu č. p. XXX, C.. Všetky ostatné hlukové udalosti spojené s využívaním príslušného vonkajšieho územia obce boli považované za rušivý hluk pozadia a neboli zahrnuté do posúdenia. Meranie sa uskutočnilo ako spojité dlhodobé meranie vo vonkajšom prostredí na pozemku rodinného domu č. p. XXX, C.. Majiteľ susedného pozemku rodinného domu č. p. XXX, C., ktorý je chovateľom domácej hydiny, nebol o meraní informovaný. V čase merania nebola domáca hydina žiadnym nie bežným spôsobom rušená ani plašená. Hlavnými zdrojmi hluku pozadia sú hluk z prejazdov motorových vozidiel po miestnych komunikáciách, hluk z prejazdov vlakov po vzdialenej železničnej trati, náhodný hluk okolia spojený s využívaním obytného územia, napr. obyvatelia susedných domov, štekot psov, ostatné domáce zvieratá a pod. Ústav v posudku uviedol, z ktorých právnych predpisov vychádzal, zobrazil časový priebeh hladiny zvuku v nočnom čase, dennom čase a vo večernom čase s tým, že pri jednotlivých časových úsekoch uviedol, či boli zaznamenané významné zvukové udalosti pri aktivite kohútov, uviedol hodnoty nameraného hluku v decibeloch pre časový interval „NOC“, „DEŇ“ a „VEČER“ a na záver uviedol, že na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. v posudzovanom mieste MB1 bola prekročená. V konaní bol ako svedok vypočutý syn žalobcov M. B., ktorý sa vyjadril k ochoreniam rodičov, vplyvu hluku z kohútov na zdravotný stav jeho rodičov, pričom k hluku uviedol, že pred zredukovaním chovu žalovaných to bolo katastrofálne, ale aj teraz je ich tam stále dosť. Ostatní susedia chovajú cca 10 ks sliepok a 1 kohúta, čo nie je rušivé. Opísal tiež konfliktné situácie a zhoršenie vzťahov medzi žalobcami a žalovanými z dôvodu chovu hydiny žalovanými. V konaní bola ako svedkyňa vypočutá B. E. (žalobcovia sú rodičia jej partnera), ktorá sa vyjadrila k zdravotnému stavu žalobcov, uviedla, že veľa času trávili v záhrade, čo sa z dôvodu chovu žalovaných zmenilo a vyjadrila sa aj ku konfliktu medzi žalobkyňou v 1. rade a žalovaným v 2. rade.

32. Odvolací súd vychádzal z toho, že pri posudzovaní prekročenia hluku nad mieru primeranú pomerom nie sú podstatné všetky dôkazy predložené stranami konania a vykonané súdom prvej inštancie. Odvolací súd obhliadku na mieste samom v čase jeho prvého rozhodovania vo veci nepovažoval za potrebné zopakovať, keďže veľkosť pozemkov, rozmiestnenie kurínov bolo odvolaciemu súdu známe z dôkazov založených v spise a hluk počas obhliadky by neodzrkadľoval celkovú situáciu, ale len v krátkom časovom úseku a hodnotenie hluku hydiny by bolo subjektívne. Z výpovedí strán sporu bolo zrejmé, že ide už o roky trvajúci susedský spor, pričom situácia sa v priebehu konania mení v závislosti od množstva hydiny, ktorú žalovaní chovajú, pričom na začiatku konania boli počty hydiny žalovaných oveľa vyššie. Pokiaľ právny zástupca žalovaných navrhoval zopakovať aj výsluch svedkov, p. B., B. a E., zopakovanie výsluchu týchto navrhovaných svedkov považoval odvolací súd za nadbytočné, keď súd prvej inštancie neuviedol, čo mal ich výpoveďami preukázané a záver o nedôvodnosti žaloby z ich výpovedí ani neodôvodňoval. Odvolací súd zopakoval dokazovanie výsluchom strán sporu, USB kľúčmi so zvukovými nahrávkami hydiny a v konaní predloženými listinnými dôkazmi a vychádzal z toho, že vykonaným dokazovaním bolo v konaní preukázané, že žalobcovia a žalovaní sú susedia, pričom ich záhrady oddeľuje len pletivový plot, na ktorom je textília. Z druhej strany je plot žalovaných od susedného pozemku oddelený betónovým plotom, teda už v tom sú podmienky pre šírenie hluku odlišné. Susedmi z tejto strany sú B., avšak len v prednej časti pozemku, kde majú žalovaní dom, v záhradnej časti, kde je umiestnená hydina, sú susedmi A. a p. F. F.. Ostatní susedia sú vzdialenejšími susedmi (N., O., D., B.), a keďže hluk so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od zdroja hluku približne kvadraticky klesá, nie sú vyjadrenia týchto svedkov pre posúdenie veci rozhodujúce. Najbližšie od zdroja hluku z hydiny žalovaných bývajú a majú pozemok práve žalobcovia. Žalovaní na svojom pozemku majú zriadený uznávaný kontrolovaný chov hydiny. V dôsledku veľkého množstva hydiny v chove žalovaných došlo k podstatnému zhoršeniu vzťahov medzi žalobcami a žalovanými, čo bolo v konaní preukázané výpoveďami samotných žalobcov a žalovaných. V konaní bolo tiež preukázané, že v úvode sporu k zhoršeniu susedských vzťahov medzi žalobcami a žalovanými prispievali aj samotní žalobcovia svojim

správaním, búchaním na plot, plynovú skrinku žalovaných, vykrikovaním, pričom žalobkyňa v 1. rade na odvolacom pojednávaní priznala, že bola nervózna z tejto situácie (hluk), spôsobovala na ulici hluk, pričom si uvedomila, že zostala v dedine na posmech a teraz to už nerobí. Pre posúdenie veci, hluku z hydiny bolo potrebné, aby žalobcovia v konaní tvrdili a preukázali, že hluk spôsobený chovom hydiny prekračuje mieru primeranú pomerom.

33. Žalobcovia v odvolacom konaní (pri prvom rozhodovaní odvolacieho súdu) odvolaciemu súdu predložili Stanovisko Úradu verejného zdravotníctva SR zo dňa 16. 02. 2023 k meraniu hluku a záveru protokolu o merní hluku č. 224000133, z ktorého vyplýva, že Protokol o meraní hluku č. 224000133 bol vydaný dňa 27. 10. 2022 Technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p. Predmetom merania bolo určenie hlukových pomerov súvisiacich s chovom hydiny na pozemku rodinného domu č. p. XXX, XXX XX C.. Nakoľko zvukové prejavy hydiny na pozemku rodinného domu sú považované za hluk v životnom prostredí, tak sa pre potreby objektivizácie hluku postupovalo podľa Odborného usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje postup pri objektivizácii fyzikálnych faktorov životného prostredia a pracovného prostredia. Posúdenie výsledkov merania hluku a záveru protokolu bolo vykonané v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 549/2007 Z. z.“). Meranie hluku sa vykonáva na hranici pozemku sťažovateľa alebo najbližšieho chráneného objektu, na základe čoho bol merací bod MB1 zvolený správne. Miesto merania bolo z hľadiska kategorizácie podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z. správne zaradené do kategórie územia II. – priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území. Pre pôsobenie hluku z iných zdrojov v danej kategórii územia sú platné prípustné hodnoty pre deň LAeq,d = 50 dB, večer LAeq,v = 50 dB a noc LAeq,p = 45 dB. Meranie sa uskutočnilo kontinuálne cca 45 hodín, so začiatkom merania 17. 10. 2022 o 20.25 hod. do 19. 10. 2022 17.15 hod. V protokole boli posúdené zvlášť posudzované hodnoty pre referenčný časový interval deň od 06.00 do 18.00 hod. (18. a 19. 10. 2022) a nočný referenčný časový interval od 22.00 do 06.00 hod. z 17. 10. 2022 na 18. 10. 2022 a z 18. 10. 2022 na 19. 10. 2022. Večerný referenčný časový interval od 18.00 do 22.00 (18. 10. 2022) nebol posudzovaný, nakoľko v tom čase neboli zaznamenané výrazné zvukové udalosti meraného zdroja (hydiny). Z protokolu vyplývalo, že zvukové udalosti kohútov sú výrazné, rozdiel medzi hlukom pozadia a zvukovým prejavom kohúta je cca 35 dB. Z tohto dôvodu je korekcia na pozadie nulová a bola správne použitá korekcia na zvlášť rušivý hluk + 5 dB v čase pôsobenia rušivého hluku. Z protokolu jednoznačne vyplýva prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí pre referenčný časový interval deň o 11,4 dB (18. 10. 2022) a 13,8 dB (19. 10. 2022) a pre referenčný časový interval noc o 2,1 dB (z noci 17. 10. 2022 na 18. 10. 2022) a 3,3 dB (z noci 18. 10. 2022 na 19. 10. 2022). Hluk je fyzikálny faktor, ktorý pôsobí predovšetkým ako stresový faktor a pri dlhodobom vystavení jeho nepriaznivým účinkom má preukázateľne negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva. Protokol bol vypracovaný v zmysle platnej legislatívy a technických postupov. Ochrana zdravia nie je zabezpečená v prípade, keď posudzovaná hodnota hluku prekračuje prípustné hodnoty hluku stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z. z. V zmysle protokolu boli posudzované hodnoty hluku prekročené pre referenčný časový interval deň a noc. Na základe vyššie uvedených skutočností majú za to, že nie je zabezpečená ochrana verejného zdravia.

34. Následne žalobcovia odvolaciemu súdu predložili Skúšobný protokol č. 234000112 z merania hluku vo vonkajšom prostredí, vypracovaný Technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p. zo dňa 10. 10. 2023, ktorého predmetom bolo meranie hluku vo vonkajšom prostredí zo zvukových prejavov domácej hydiny chovanej v susedstve, ktorého objednávateľom bola žalobkyňa v 1. rade. Meranie hluku sa uskutočnilo od 11. 08. 2023 od 14.45 hod. do 14. 08. 2023 do 16.45 hod. a od 18. 08. 2023 od 21.30 hod. do 21. 08. 2023 do 16.50 hod. Z tohto protokolu vyplýva, že v súvislosti s celkovým posúdením hlukovej situácie vo vonkajšom prostredí bol po obhliadke miesta zvolený v súlade s vyhl. č. 549/2007 Z. z. posudzovaný merací bod MB1 pred oknom rodinného domu č. p. XXX. Merací mikrofón bol umiestnený pred oknom obytnej izby vo výške 2. nadzemného podlažia a upevnený na stojane v meracej sonde pre použitie vo vonkajšom prostredí. Meranie v tomto meracom bode sa uskutočnilo v dňoch 11.8. – 14.8.2023. Pre účely zdokumentovania miestnej situácie a aktivity domácej hydiny bol zvolený doplnkový merací bod MB2 vo vzdialenosti cca 3,5 m od hranice susediacich pozemkov parc. č. 2166/2 a parc. č. 2168/129. Stojan s meracím mikrofónom, ktorý bol vo výške 1,5 m nad terénom, bol umiestnený pod prístreškom, aby nebol viditeľný z pozemku chovateľov domácej hydiny. Meranie v tomto meracom bode sa uskutočnilo v dňoch 18. 08. až 21. 08. 2023. Hlavným

a jediným posudzovaným zdrojom hluku je hluk spôsobovaný aktivitou domácej hydiny, kohútov, sliepok a kačíc chovaných na dvore rodinného domu č. p. XXX, C.. Všetky ostatné hlukové udalosti spojené s využívaním príľahlého vonkajšieho územia obce boli považované za rušivý hluk pozadia a neboli zahrnuté do posúdenia. Meranie sa uskutočnilo ako spojité dlhodobé meranie vo vonkajšom prostredí na pozemku objednávateľky (žalobkyne) v meracom bode MB1 a MB2. Majiteľ susedného pozemku rodinného domu č. p. XXX, C., ktorý je chovateľom domácej hydiny, nebol o meraní informovaný. V čase merania nebola domáca hydina žiadnym nie bežným spôsobom rušená ani plašená. Hlavnými zdrojmi hluku pozadia sú hluk z prejazdov motorových vozidiel po miestnych komunikáciách, hluk z prejazdov vlakov po vzdialenej železničnej trati, náhodný hluk okolia spojený s využívaním obytného územia, napr. obyvatelia susedných domov, štekot psov, ostatné domáce zvieratá a pod. Ústav v posudku uviedol, z ktorých právnych predpisov vychádzal, zobrazil časový priebeh hladiny zvuku v nočnom čase, dennom čase a vo večernom čase pre oba meračské body s tým, že pri jednotlivých časových úsekoch uviedol, či boli zaznamenané významné zvukové udalosti pri aktivite kohútov a domácej hydiny, uviedol hodnoty nameraného hluku v decibeloch pre časový interval „NOC“, „DEŇ“ a „VEČER“ a na záver uviedol, že na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch domácej hydiny v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. v posudzovanom mieste MB1 bola prekročená.

35. Žalobcovia odvolaciu súdu predložili aj Vyjadrenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre zo dňa 18. 12. 2023 k žiadosti o stanovisko k meraniu hluku a záveru protokolu č. 234000112, z ktorého vyplýva, že predmetom merania bolo objektivizovať hlukové pomery vo vonkajšom prostredí rodinného domu C. O. XXX, stanovenie posudzovaných hladín hluku zvukových prejavov domácej hydiny chovanej na pozemku rodinného domu C. O. XXX a posúdenie súladu výsledkov merania imisii hluku s prípustnými hodnotami hluku vo vonkajšom prostredí v zmysle vyhl. Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách a na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Meranie bolo vykonané vo všetkých referenčných časových intervaloch v termínoch 11.8.2023 -14.8.2023 a 18.8.2023 - 21.8.2023. Výsledky merania hluku z iných vonkajších zdrojov majú charakterizovať úroveň hluku v meracích miestach za účelom posúdenia hlukovej záťaže vonkajšieho chráneného priestoru pre referenčné časové intervaly - deň (Tref = 12 hodín, v čase od 0600 h do 1800h), večer (Tref = 4 hodiny, v čase od od 1800 h do 2200h) a noc (Tref = 8 hodín, v čase od 2200 h do 0600h). Posudzovaná hodnota LR,Aeq,Tref je ekvivalentná hladina A akustického tlaku pre zodpovedajúci referenčný časový interval zväčšená o hodnotu rozšírenej neistoty merania. Uviedol vyhláškou stanovené prípustné ekvivalentné hladiny hluku vo vonkajšom prostredí a uviedol, že meracie body je potrebné voliť tak, aby korešpondovali s kategóriou územia a spôsobom využívania priestoru. V prípade merania na pozemku bytového alebo rodinného domu je vhodné zvoliť merací bod pred oknom chránenej miestnosti domu alebo na pozemku tohto domu, ak tomuto pozemku je možné prisúdiť rekreačný (oddychový) charakter. Právo na ochranu pred hlukom má aj pozemok rodinného domu, kde jeho majiteľ chce oddychovať a tráviť voľný čas. Presné umiestnenie meracieho bodu (výška nad terénom, podlahou, vzdialenosť od fasády a pod.) stanovujú príslušné technické normy. V prípade predloženého protokolu č. 234000112 je možné konštatovať, že meracie body boli zvolené správne. Posudzovaná hladina zvuku pre daný referenčný časový interval je vypočítaná ako energetický priemer zaznamenaných hladín zvuku v danom časovom intervale zväčšená o hodnotu rozšírenej neistoty merania a korekcie na rušivosť a reziduálny zvuk a táto hladina je porovnávaná s prípustnou hladinou zvuku. Ak hluku vo vonkajšom prostredí v kategórii územia II alebo III je možné prisúdiť rušivý charakter, je potrebné k danému špecifickému hluku pripočítať korekciu v zmysle tabuľky č. 2. V prípade merania hluku hydiny je preukázaný výrazný odstup špecifického zvuku (zvuku hydiny) od reziduálneho zvuku (zvuku pozadia), čím je naplnená podstata použitia korekcie na rušivosť zvuku +5,0dB. Na základe časových záznamov zvuku uvedených v predloženej protokole je zrejme, že hlasové prejavy domácej hydiny, ktoré boli predmetom posudzovania, výrazne prekračovali reziduálny zvuk (v priemere o 2(b30dB), čím tento špecifický zvuk je možné označiť ako zvlášť rušivý. Z protokolu je jednoznačne zrejme, že prípustné hladiny hluku pre referenčné časové intervaly deň a noc boli prekročené.

36. Po zrušení prvého rozsudku odvolacieho súdu NS SR žalobcovia odvolaciemu súdu predložili Skúšobný protokol č. 244000114 z merania hluku vo vonkajšom prostredí zo dňa 24. 04. 2025, vypracovaný Technickým skúšobným ústavom Piešťany, š. p., ktorého predmetom bolo určenie hluku súvisiaceho so zvukovým prejavmi domácich hospodárskych zvierat, hydiny (kohútov, sliepok, husí, kačíc a perličiek) chovaných na pozemku rodinného domu č. p. 559 v priamom susedstve s pozemkom rodinného domu objednávateľky (žalobkyne) s ohľadom na požiadavky zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v nadväznosti na súvisiace právne dokumenty. Výsledky merania budú slúžiť pre účely posúdenia vplyvu hluku na blízke okolie podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. a bude slúžiť pre účely súdneho konania. Meranie hluku sa uskutočnilo od 04. 03. 2025 od 21.30 hod. do 05. 03. 2023 do 22.15 hod. Z tohto protokolu vyplýva, že pre účely zdokumentovania miestnej situácie a aktivity domácej hydiny bol po obhliadke miesta zvolený merací bod MB1 vo vzdialenosti cca 1,5 m od hranice susediacich pozemkov parc. č. 2168/2 a parc. č. 2168/129. Merací mikrofón bol vo výške cca 1,5 m nad terénom upevnený na stojane v meracej sonde pre použitie vo vonkajšom prostredí. V súvislosti s celkovým posúdením hlukovej situácie vo vonkajšom prostredí bol zvolený merací bod MB2 pred oknom rodinného domu č. p. 562. Merací mikrofón bol pred oknom obytnej izby vo výške 2. nadzemného podlažia. V oboch meracích bodoch bolo realizované časovo spojené meranie hladín A zvuku pre referenčné časové intervaly „Deň/Večer/Noc“ v súlade s vyhl. č. 549/2007 Z. z. Hlavným a jediným posudzovaným zdrojom hluku je hluk spôsobovaný aktivitou domácich hospodárskych zvierat, hydiny (kohútov, sliepok, husí, kačíc a perličiek) chovaných na dvore rodinného domu č. p. XXX, C.. Všetky ostatné hlukové udalosti spojené s využívaním príľahlého vonkajšieho územia obce boli považované za rušivý hluk pozadia a neboli zahrnuté do posúdenia. Meranie sa uskutočnilo ako spojené dlhodobé meranie vo vonkajšom prostredí na pozemku rodinného domu č. p. XXX, C.. Meranie sa uskutočnilo ako spojené dlhodobé meranie vo vonkajšom prostredí na pozemku objednávateľky v meracom bode MB1 a MB2. Majiteľ susedného pozemku rodinného domu č. p. XXX, C., ktorý je chovateľom domácej hydiny nebol o meraní informovaný. V čase merania nebola domáca hydina žiadnym nie bežným spôsobom rušená ani plašená. Hlavnými zdrojmi hluku pozadia sú hluk z prejazdov motorových vozidiel po miestnych komunikáciách, hluk z prejazdov vlakov po vzdialenej železničnej trati, náhodný hluk okolia spojený s využívaním obytného územia, napr. obyvatelia susedných domov, štekot psov, štebot vtákov, ostatné domáce zvieratá a pod. Ústav v posudku uviedol, z ktorých právnych predpisov vychádzal, zobrazil časový priebeh hladiny zvuku v nočnom čase, dennom čase a vo večernom čase pre oba meračské body s tým, že pri jednotlivých časových úsekoch uviedol, či boli zaznamenané významné zvukové udalosti pri aktivite domácej hydiny, uviedol hodnoty nameraného hluku v decibeloch pre časový interval „NOC“, „DEŇ“ a „VEČER“ a na záver uviedol, že na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch domácich hospodárskych zvierat – hydiny (kohútov, sliepok, husí, kačíc a perličiek) v dennom čase, večernom čase a v nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. v posudzovanom mieste MB1 a MB2 bola prekročená. Skúšobným technikom bol P. L. B., pričom k posudku bolo priložené osvedčenie o jeho odbornej spôsobilosti, vydané Úradom verejného zdravotníctva SR a Osvedčenie o akreditácii vydané Slovenskou národnou akreditačnou službou pre Technický skúšobný ústav Piešťany, š. p., ktorý protokol o meraní vypracoval.

37. Žalobcovia odvolaciemu súdu predložili aj Vyjadrenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre zo dňa 27. 05. 2025 k žiadosti o stanovisko k meraniu hluku a záveru protokolu č. 244000114, z ktorého vyplýva, že predmetom merania bolo objektivizovať hlukové pomery vo vonkajšom prostredí rodinného domu C. O. XXX, stanovenie posudzovaných hladín hluku zvukových prejavov domácej hydiny chovanej na pozemku rodinného domu C. O. XXX a posúdenie súladu výsledkov merania imisii hluku s prípustnými hodnotami hluku vo vonkajšom prostredí v zmysle vyhl. Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách a na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Meranie bolo vykonané vo všetkých referenčných časových intervaloch v termíne 4.3.2025-5.3.2025. Výsledky merania hluku z iných vonkajších zdrojov majú charakterizovať úroveň hluku v meracích miestach za účelom posúdenia hlukovej záťaže vonkajšieho chráneného priestoru pre referenčné časové intervaly - deň (Tref = 12 hodín, v čase od 0600 h do 1800h), večer (Tref = 4 hodiny, v čase od od 1800 h do 2200h) a noc (Tref = 8 hodín, v čase od 2200 h do 0600h). Posudzovaná hodnota LR,Aeq,Tref

je ekvivalentná hladina A akustického tlaku pre zodpovedajúci referenčný časový interval zväčšená o hodnotu rozšírenej neistoty merania. V tabuľke uviedol, ako bola v zmysle uvedenej vyhlášky stanovená prípustná ekvivalentná hladina hluku LAeq,p vo vonkajšom prostredí. Meracie body je potrebné voliť tak, aby korešponovali s kategóriou územia a spôsobom využívania priestoru. V prípade merania na pozemku bytového alebo rodinného domu je vhodné zvoliť merací bod pred oknom chránenej miestnosti domu alebo na pozemku tohto domu, ak tomuto pozemku je možné prisúdiť rekreačný (oddychový) charakter. Právo na ochranu pred hlukom má aj pozemok rodinného domu, kde jeho majiteľ chce oddychovať a tráviť voľný čas. Presné umiestnenie meracieho bodu (výška nad terénom, podlahou, vzdialenosť od fasády a pod.) stanovujú príslušné technické normy. V prípade predloženého protokolu č. 244000114 je možné konštatovať, že meracie body boli zvolené správne. Posudzovaná hladina zvuku pre daný referenčný časový interval je vypočítaná ako energetický priemer zaznamenaných hladín zvuku v danom časovom intervale zväčšená o hodnotu rozšírenej neistoty merania a korekcie na rušivosť a reziduálny zvuk a táto hladina je porovnávaná s prípustnou hladinou zvuku. Ak hluku vo vonkajšom prostredí v kategórii územia II alebo III je možné prisúdiť rušivý charakter, je potrebné k danému špecifickému hluku pripočítať korekciu v zmysle tabuľky č. 2. V prípade merania hluku hydiny je preukázaný výrazný odstup špecifického zvuku (zvuku hydiny) od reziduálneho zvuku (zvuku pozadia), čím je naplnená podstata použitia korekcie na rušivosť zvuku +5,0dB. Na základe časových záznamov zvuku uvedených v predloženej protokole je zrejme, že hlasové prejavy domácej hydiny, ktoré boli predmetom posudzovania, výrazne prekračovali reziduálny zvuk (v priemere o 2(b30dB)), čím tento špecifický zvuk je možné označiť ako zvlášť rušivý. Z protokolu je jednoznačne zrejme, že prípustné hladiny hluku pre referenčné časové intervaly deň, večer a noc boli prekročené.

38. Keďže uvádzané nové dôkazy predložili žalobcovia až odvolaciu súdu, odvolací súd sa musel v prvom rade vysporiadať s otázkou, či ide v zmysle § 366 písm. d) CSP o prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré možno v odvolaní použiť, a to len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Úlohou žalobcov teda bolo preukázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádzajú „až teraz“, nemohli v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplnia, na novoty by odvolací súd nemohol prihliadnuť.

39. Čo sa týka lekárskeho správ, predložených žalobcami v odvolacom konaní, tieto dokumentujú zdravotný stav žalobcov v priebehu odvolacieho konania, teda ide o dôkaz, ktorý žalobcovia nemohli predložiť už skôr, preto ich odvolací súd nepovažoval za novoty. Čo sa týka predloženia Stanoviska Úradu verejného zdravotníctva (ďalej len ÚVZ) Slovenskej republiky zo dňa 16. 02. 2023, predloženie tohto stanoviska v odvolacom konaní žalobcovia odôvodňovali tým, že žalobcovia sa až na základe konštatácie súdu prvej inštancie v rozsudku dozvedeli o spochybnení nimi predloženého dôkazu – merania hluku, preto až následne požiadali ÚVZ o stanovisko a predložili ho do konania. Je pravdou, že žalobcovia sa až z rozhodnutia súdu prvej inštancie dozvedeli o neprihliadnutí na nimi predložený dôkaz (protokol o meraní hluku) z dôvodu nesprávne určeného meračského bodu, na čo v konaní poukazovali žalovaní, avšak svoje tvrdenie ničím nepreukázali, teda žalobcovia sa mohli domnievať, že súd prvej inštancie bude z tohto dôkazu vychádzať, a preto nebol dôvod z ich strany ďalšie dôkazy na preukázanie záveru merania predkladať. Keďže súd prvej inštancie z neho nevychádzal, keď jeho závery spochybnil, dospel odvolací súd k záveru, že predloženie tohto dôkazu v odvolacom konaní nie je novotou, na ktorú by odvolací súd nemohol prihliadnuť. Čo sa týka predloženia Skúšobného protokolu č. 234000112 zo dňa 10. 10. 2023 v odvolacom konaní a naň nadväzujúceho Vyjadrenia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre zo dňa 18. 12. 2023 k žiadosti o stanovisko k meraniu hluku a záveru protokolu č. 234000112, predloženie týchto dôkazov súviselo so zmenou chovu žalovaných, ktorý sa v priebehu konania výrazne menil, a to aj čo do počtu a neskôr aj do druhu chovanej hydiny. Pokiaľ v čase prvého merania tak žalobkyňa v 1. rade, ako aj žalovaný v 2. rade uvádzali, že celkový počet hydiny bol 50 ks, z toho 4 kohúti, v čase druhého merania už uvádzali celkový počet 45 ks, z toho 2 (žalovaný v 2. rade) alebo 4 (žalobkyňa v 1. rade) kohúti a 7 kačíc. Skutočnosť, že v čase prvého rozhodovania odvolacieho súdu sa celkový počet hydiny oproti prvému meraniu a rozhodovaniu súdu prvej inštancie zmenil, znížil, spôsobilo, že z prvého merania už nebolo možné vychádzať, a preto predkladanie týchto dôkazov súviselo so zmenenou skutkovou situáciou oproti rozhodovaniu súdu prvej inštancie, vyvolanú konaním žalovaných, na ktorú žalobcovia reagovali, preto predkladanie týchto dôkazov odvolací súd nepovažoval za neprípustné novoty. Rovnako tomu bolo aj v čase po rozhodnutí NS SR a vrátení veci odvolaciu súdu, kedy opätovne došlo k zmene stavu hydiny chovanej žalovanými, tak čo do množstva, ako aj čo do druhov hydiny. Žalobkyňa v 1. rade, ako aj žalovaný v 2. rade uvádzali, že žalovaní majú husi,

kohútov, perličky, kačice a sliepky, pričom žalovaný v 2. rade uvádzal, že ich je celkovo 35 ks (3 husi, 15 kačíc, 2 kohúti, 13 sliepok, 2 perličky), žalobkyňa v 1. rade presný počet hydiny nevedela uviesť, ale potvrdila, že majú husi, kohútov, perličky, kačice a sliepky, pričom uvádzala, že počty, ktoré žalovaní v priebehu konania uvádzali, neboli nikým overené. Odvolací súd z tohto dôvodu vykonal obhliadku, pričom jej účelom nebolo posúdenie hluku z hydiny (pretože išlo o veľmi krátky časový úsek a išlo by o subjektívne hodnotenie v krátkom časovom úseku, aj keď jej celý priebeh bol nahrávaný), ale overenie počtu hydiny uvádzanej žalovanými. Napriek vykonanej obhliadke sa presný počet hydiny nepodarilo zistiť, pretože sa pohybovala a skryla pod strom, avšak obhliadka postačovala na to, aby bolo možné vychádzať z počtov uvádzaných žalovanými, pretože to, že by žalovaní mali výrazne vyšší počet hydiny obhliadkou preukázané nebolo. Za takéhoto stavu sa celkový počet hydiny oproti druhému meraniu zmenil, znížil, pričom pribudli aj nové druhy hydiny, čo spôsobilo, že ani z druhého merania už nebolo možné vychádzať, a preto predloženie tretieho protokolu zo dňa 24. 04. 2025 a vyjadrenia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva opätovne súviselo so zmenenou skutkovou situáciou oproti stavu v čase prvého rozhodovaní odvolacieho súdu, spôsobenou konaním žalovaných, preto ani predloženie týchto dôkazov odvolací súd nepovažoval za neprípustné novoty, preto odvolací súd vychádzal aj z týchto dôkazov.

40. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

41. Na objektivizovanie hluku (jeho meranie) a posúdenie toho, či hluk spôsobovaný chovom žalovaných prekračuje prípustné hodnoty veličín hluku, je skutočnosťou, na ktorú treba odborné znalosti. Na preukázanie hluku žalobcovia súdu predložili zvukové záznamy nahraté na ich pozemku, ktorými poukazovali na hluk z hydiny a následne súdu predložili aj tri protokoly o meraní hluku, Protokol o meraní hluku č. 224000133 zo dňa 27. 10. 2022, Skúšobný protokol z merania hluku vo vonkajšom prostredí č. 23400012 zo dňa 10. 10. 2023 a Skúšobný protokol z merania hluku vo vonkajšom prostredí č. 244000114 zo dňa 24. 04. 2025. Keďže prvé dve merania hluku boli vypracované za odlišnej skutkovej situácie (vyšší počet hydiny a iné druhy hydiny), ako je tomu v čase druhého rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci, odvolací súd z nich nemohol vychádzať. Skúšobný protokol z merania hluku vo vonkajšom prostredí č. 244000114 zo dňa 24. 04. 2025 bol však vypracovaný za skutkového stavu – počtu a druhov hydiny veľmi obdobnom ako je aj teraz, v čase druhého rozhodovania odvolacieho súdu, preto z neho odvolací súd vychádzal. Podľa žalovaného v 2. rade sa počet hydiny v čase merania začiatkom marca 2025 oproti terajšiemu stavu líši len o 2 sliepky, ich stav je teraz nižší, pričom z hľadiska hlučnosti je sliepka pôvodcom najmenšieho hluku zo žalovanými chovanej hydiny, preto mal odvolací súd za to, že z tretieho protokolu o meraní je možné vychádzať. Zo záveru tohto protokolu vyplýva, že na základe celkového posúdenia aktuálneho stavu a z predložených výsledkov merania hluku je možné konštatovať, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí pri zvukových prejavoch domácich hospodárskych zvierat – hydiny (kohútov, sliepok, husi, kačíc a perličiek) v dennom čase, večernom čase a nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX (zrejma chyba, keďže rodinný dom žalobkyne má súp. č. XXX), C. v posudzovanom mieste MB1 a MB2 bola prekročená. Išlo pritom o dôkaz, odborné vyjadrenie, ktoré je z časového hľadiska a nákladov prioritizované pred znaleckým posudkom a odvolací súd považuje takýto dôkazný prostriedok pre potreby tohto súdneho konania za postačujúci. Odvolací súd dospel k záveru, že uvedený odborný posudok bol vypracovaný vhodnou odbornou osobou, zadaná otázka je relevantná pre toto konanie a z posudku vyplýva, že bol vypracovaný pre súdne konanie, preto z tohto dôkazu vychádzal. Keďže žalobcovia v konaní tvrdili, že hlukom sú obťažovaní a rušení tak v dome, ako aj v ich záhrade, ktorú majú udržiavanú ako okrasnú (čo je preukázané fotografiami z ich záhrady), so zámerom jej využitia ako relaxačnej časti (altánok, bazén), pre konanie postačovalo, aby preukázali, že hluk je prekročený v záhrade, avšak z tohto protokolu vyplýva, že prípustná hodnota určujúcej veličiny hluku vo vonkajšom prostredí pri zvukových prejavoch domácich hospodárskych zvierat – hydiny v dennom čase, večernom čase a nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. (zrejma chyba, malo byť uvedené č. p. XXX) v oboch posudzovaných bodoch, teda aj v záhrade, aj pred oknom spálne žalobcov, bola prekročená. K samotnému meračskému bodu zhotoviteľ odborného vyjadrenia uviedol, že pre účely zdokumentovania miestnej situácie a aktivity domácej hydiny bol po obhliadke miesta zvolený meračský bod MB1 vo vzdialenosti cca 1,5 m od hranice susediacich pozemkov parc. č. 2168/2 a parc.

č. 2168/129. Merací mikrofón bol vo výške cca 1,5 m nad terénom upevnený na stojane v meracej sonde pre použitie vo vonkajšom prostredí. V súvislosti s celkovým posúdením hlukovej situácie vo vonkajšom prostredí bol zvolený merací bod MB2 pred oknom rodinného domu č. p. XXX. Merací mikrofón bol pred oknom obytnej izby vo výške 2. nadzemného podlažia. V oboch meracích bodoch bolo realizované časovo spojené meranie hladín A zvuku pre referenčné časové intervaly „Deň/Večer/Noc“ v súlade s vyhl. č. 549/2007 Z. z. Z uvedeného je teda zrejmé, že meracie body boli zvolené v súlade s § 6 ods. 3 vyhl. č. 549/2007 Z. z., ktorý upravuje, ako majú byť miesta, v ktorých je hluk posudzovaný stanovené, čo opakovane namietali žalovaní. Odvolací súd preto považoval námietky žalovaných voči umiestneniu meracích bodov za nedôvodné, keď ich tvrdenia žiadnym dôkazom nepreukázali a závery osoby odborne spôsobilej na vykonanie merania relevantným spôsobom nespochybnili. Žalovaní tiež namietali, že z meracích protokolov vyplýva, že počet hydiny sa postupne znižoval, avšak počet zaznamenaných sekvencií hluku v niektorých prípadoch výrazne stúpala a v referenčnom čase „deň“ bolo pri nižšom počte hydiny zaznamenaných niekoľkonásobne viac sekvencií než pri vyššom počte kusov. Tento nepomer je objektívne nelogický, ak by bol zdroj hluku výlučne viazaný na počet zvierat. Rovnako problematické je porovnanie vzdialeností merania. V niektorých prípadoch boli pri väčšej vzdialenosti od chovu zaznamenané vyššie hodnoty sekvencií a vyššia intenzita hluku než pri bližšom meraní. Takýto výsledok je v rozpore so základnou fyzikálnou vlastnosťou šírenia zvuku, podľa ktorej intenzita s rastúcou vzdialenosťou prirodzene klesá, pokiaľ nejde o špecifické odrazy alebo iný zdroj. Uvádza tiež, že zvýšené hodnoty sa objavovali v časoch, ktoré korešpondujú s bežnou dopravnou aktivitou. Ide o otvorené vonkajšie prostredie, kde nie je možné izolovať zdroj hluku bez súčasného vizuálneho a zvukového záznamu umožňujúceho presnú identifikáciu zdroja. Z meracích protokolov nevyplýva, že by všetky zaznamenané zvukové prejavy pochádzali výlučne z ich chovu. V okolí sa nachádzajú ďalšie chovy, dopravné komunikácie, ako aj iné zdroje zvuku. Nemožno s istotou tvrdiť, že každá zaznamenaná hodnota je dôsledkom ich chovu. K tomuto odvolací súd uvádza, že súčasťou Skúšobného protokolu č. 244000114 zo dňa 24. 04. 2025 je aj popis posudzovaného zdroja hluku, v ktorom je uvedené, že hlavným a jediným posudzovaným zdrojom hluku je hluk spôsobovaný aktivitou domácich hospodárskych zvierat, hydiny (kohútov, sliepok, husí, kačíc a perličiek) chovaných na dvore rodinného domu č. p. XXX, C.. Všetky ostatné zvukové udalosti spojené s využívaním príslušného vonkajšieho územia obce boli považované za rušivý hluk pozadia a neboli zahrnuté do posúdenia. Hlavnými zdrojmi hluku pozadia sú hluk z prejazdov motorových vozidiel po miestnych komunikáciách, hluk z prejazdov vlakov po vzdialenej železničnej trati, náhodný hluk okolia spojený s využívaním obytného územia, napr. obyvatelia susedných domov, štekot psov, štebot vtákov, ostatné domáce zvieratá a pod. V tejto časti protokolu sa teda jeho zhotoviteľ vypořiadal s námietkami žalovaných, pričom otázky, ktoré žalovaní namietali, sú odborné otázky, na zodpovedanie ktorých sú potrebné odborné vedomosti a na spochybnenie záverov tohto odborného vyjadrenia, protokolu nepostačuje len tvrdenie strán sporu, prípadne ich právneho zástupcu, bez adekvátneho odborného vzdelania. Na to, aby spochybnili záver protokolu alebo jeho čiastkové tvrdenia, bolo potrebné, aby predložili taký dôkaz, ktorý by to mohol preukázať, teda odborné vyjadrenie alebo znalecký posudok, pričom takýto dôkaz nepredložili a ani nenavrhovali vykonať. To, že by zvukové prejavy, ktoré boli zohľadnené pri vypracovaní protokolu o meraní hluku nepochádzali len z ich chovu, žalovaní v konaní nepreukázali. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že nesprávnosť záverov uvedených v protokole o meraní hluku vo vonkajšom prostredí nebola žalovanými preukázaná, z tohto dôvodu je potrebné vychádzať a prekročenie hladiny hluku z chovu žalovaných považovať za preukázané. Odvolací súd pri vyhodnotení vykonaného dokazovania vychádzal aj zo zvukových nahrávok žalobcov, ktoré preukazovali zvukové prejavy hydiny na pozemku žalovaných, ale nepostačovali na preukázanie, že zo strany žalovaných dochádza k obťažovaniu nad mieru primeranú pomerom. Odvolací súd zohľadnil aj záver obhliadky odvolacieho súdu, ktorou mal preukázané, že možno vychádzať z počtu hydiny uvádzaného žalovaným v 2. rade a z toho, že protokol zo dňa 24. 04. 2025 je použiteľný aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu, keďže počet a druhy hydiny sa od tohto merania v podstate nezmenili. Za takéhoto stavu považoval odvolací súd za preukázané, že z rozsiahleho vykonaného dokazovania, vrátane odborného vyjadrenia, Skúšobného protokolu č. 244000114 týkajúceho sa posúdenia posudzovanej hodnoty intenzity hluku šíreného hydinou, šíriaceho sa z pozemku žalovaných na pozemok žalobcov vyplýva, že uvedený hluk prekračuje stanovenú hodnotu právnymi predpismi, teda prekračuje aj mieru primeranú pomerom, čo malo za dôsledok, že odvolací súd žalobe žalobcov ohľadom obťažovania hlukom vyhovel. Správnosť záverov odborného vyjadrenia predloženého žalobcami o prekročení posudzovanej hodnoty intenzity hluku bola potvrdená aj stanoviskom k meraniu hluku a záveru protokolu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre, oddelením objektivizácie faktorov životných podmienok zo dňa 27. 05. 2025. Z jeho obsahu vyplýva, že prípustné hladiny hluku pre referenčné časové intervaly deň, večer a noc boli

prekročené. S prihliadnutím na individuálne skutkové okolnosti danej veci, viazanosti žalobným petitom dospel odvolací súd k záveru, že žalobcovia uniesli dôkazné bremeno na preukázanie nimi tvrdených skutkových okolností vo vzťahu k obťažovaniu hlukom nad mieru primeranú pomerom. Negatívny vplyv obťažovania hlukom nad mieru primeranú pomerom, chov hydiny na dedine v množstve a zložení chovu, akú majú žalovaní, predstavuje naplnenie hypotézy právnej normy vyplývajúcej z § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

42. Odvolací súd ešte dodáva, že výpoveďami samotných žalovaných, ktorí ako osoby, ktoré sa chovom hydiny vo svojom voľnom čase zaoberajú a aj o iných chovoch hydiny v ich obci majú informácie, bolo preukázané, že rozsah chovu žalovaných v čase podania žaloby – 90 až 100 kusov hydiny, z toho 10 kohútov (údaje, ktoré uviedli žalovaní na odvolacom pojednávaní), vysoko prekročoval obvyklý chov hydiny v ich obci a ani žalovaní neuvádzali, že by o chove v takomto rozsahu v ich obci vedeli. Uvádzali, že vedia o ďalších dvoch, ktorí majú viac ako 30 kusov hydiny a jeden alebo dvaja ďalší majú okolo 40 kusov hydiny. Počet hydiny žalovaných sa v priebehu konania menil a ku dňu rozhodovania odvolacieho konania bol najnižší. Merania hluku, predkladané žalobcami však preukazujú, že hluk z hydiny nie je ovplyvnený len počtom kusov hydiny, ale aj druhmi hydiny, pretože zvukové prejavy jednotlivých druhov hydiny sú odlišné. Za mieru primeranú pomerom preto odvolací súd na rozdiel od jeho skoršieho rozhodnutia nepovažoval spôsob, kedy stanovil maximálny počet hydiny (do 30 kusov, z toho maximálne dvoch kohútov), pretože v tom čase mali žalovaní len kohútov a sliepky, ale t. č. majú kohútov, sliepky, husi, kačice a perličky, pričom každý druh má iný zvukový prejav. Zloženie chovu, čo do druhov, výrazne ovplyvňuje hluk z hydiny, pričom to závisí len od konania žalovaných. Za takejto situácie považoval odvolací súd za potrebné určiť mieru primeranú pomerom tak, že žalovaní sú povinní zabezpečiť účinné opatrenia na zníženie imisí hluku šíriaceho sa z chovu ich hydiny tak, aby hladina zvuku zodpovedala prípustným hodnotám. Odvolací súd má za to, že nejde o mechanické prebratie limitov z vyhlášky, bez ohľadu na kontext a účel tejto normy, pretože k takémuto určeniu miery primeranej pomerom odvolací súd dospel práve z dôvodu, že počas niekoľko rokov trvajúceho sporu sa počet a druhy hydiny u žalovaných výrazne menili, pričom tri meračské protokoly, vypracované z troch odlišných počtov a druhov hydiny, práve preukázali to, že jediným kritériom nemôže byť len počet hydiny, pretože aj od zloženia chovu závisí hluk z hydiny. Zohľadnil aj to, že právom žalovaných je vybrať si to, aké druhy hydiny a v akom počte chcú chovať, avšak hluk z nimi chovanej hydiny musí zodpovedať prípustným hodnotám stanoveným vo vyhláške. Pokiaľ ide o stanovenie miery primeranej pomerom v danej lokalite, odvolací súd zohľadňoval to, že ide o zastavanú časť obce, veľkosť pozemku žalovaných neumožňuje umiestnenie voliér tak, aby neboli v blízkosti domu žalobcov. Inak by bolo možné situáciu posudzovať vtedy, ak by pozemok žalovaných bol väčší alebo by bol umiestnený na okraji obce alebo v časti nezastavanej rodinnými domami. Aj keď pozemky sú situované v dedine, kde bolo chovanie hydiny v minulosti bežné, postupom času klesá počet majiteľov rodinných domov a pozemkov, ktorí chovajú hydinu. Žalovaná v 1. rade na odvolacom pojednávaní uviedla, že susedia v ich okolí, a to oproti ich domu cez cestu nemajú takéto zvieratá, ale vnuci B., ktorí bývajú oproti domu B. cez cestu, majú ovce, kačice, sliepky a aj kohútov. Jeden ďalší sused chová jedno prasa. Žalovaný v 2. rade na odvolacom pojednávaní uviedol, že v okolí ich domu majú susedia tiež hydinu, pán F., ktorý s nimi susedí cez záhradu, má tiež hydinu, ale nevie počet kusov. V dome oproti B. majú sliepky, asi 10 ks a prasa, ďalší susedia majú kačice, sliepky, ovce, k počtu sa vyjadriť nevedel. K tomuto ich vyjadreniu a namietaniu žalovaných, že z protokolu o meraní nevyplýva, že zvukové prejavy pochádzali iba z ich chovu, odvolací súd má za to, že uvedené skutkové tvrdenia žalovaných nie sú dostatočné na to, aby uniesli bremeno tvrdenia vo vzťahu k ich námietke, že zvukové prejavy nepochádzali len z ich chovu, pretože sú neurčité, keď neuvádzajú, ktorí konkrétni susedia, aký chov majú, z čoho je zložený a z akého počtu sa skladá, pričom pokiaľ ide o B., ide o vzdialenejší dom (nesusedí so stranami sporu), a tak ani nie je zrejmé, zvukové prejavy ktorých zo susedov mohli byť podľa nich pri meraní hluku zahrnuté. Pokiaľ žalobcovia v konaní predkladali súdu Všeobecne záväzné nariadenie obce C. (ďalej len VZN) č. 4/2021 o podmienkach držania zvierat a ich chovu na území obce C. prijatého dňa 15. 11. 2021 a účinného od 03. 12. 2021, na chov žalovanej v 1. rade sa toto VZN nevzťahuje, keďže ho mala zriadený pred prijatím tohto VZN, a aj keď by sa na registrovaný chov žalovaného v 2. rade toto VZN už malo vzťahovať, Ústavný súd SR v Náleze sp. zn. II. ÚS 59/97 z 15. októbra 1997 uviedol, že ak orgán územnej samosprávy všeobecne záväzným nariadením ustanoví predpoklady obmedzujúce základné práva a slobody, koná nielen nad rámec úpravy podľa čl. 68 Ústavy SR, ale zároveň uplatňuje svoju normotvornú právomoc spôsobom, ktorý nie je v súlade s čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Dochádza k tomu, že obec svojim všeobecne záväzným nariadením upraví otázky, ktoré ústava dovoľuje regulovať jedine zákonom. V Náleze sp. zn. II. ÚS 19/97 z 13. mája 1997 Ústavný

súd SR uviedol, že normotvornú právomoc podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky môže obec uplatniť kedykoľvek, bez splnomocnenia v zákone. Túto právomoc nemôže obec uplatňovať v neobmedzenej miere na úpravu všetkých spoločenských vzťahov existujúcich v územnom obvode orgánu územnej samosprávy. Normotvornú právomoc môže uplatňovať len v tej časti správy svojich vnútorných vecí, ktorou realizujú územnú samosprávu podľa čl. 65 Ústavy Slovenskej republiky. Aj v právnych vzťahoch, ktorých predmetom je zvier, sa zaručujú základné práva a slobody oprávnených osôb. Majetok, ktorý je predmetom ochrany zaručene podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, zahŕňa nielen veci, ale aj práva a iné majetkové hodnoty. Preto zvier podľa okolností právneho vzťahu môže mať aj povahu objektu práva vlastníť majetok zaručeného podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Všeobecne záväzné nariadenie obce nemá povahu prameňa práva, ktorým v súlade s Ústavou Slovenskej republiky možno ustanoviť oprávnené zásahy do súkromného a rodinného života. Vychádzajúc z uvedených nálezov ústavného súdu, odvolací súd VZN na vec neaplikoval.

43. Čo sa týka zvukových a obrazových záznamov, predkladaných žalobcami, tieto žalovaní spochybňovali, uvádzali, že nimi bolo manipulované a ide o nelegálne dôkazy, na ktoré súd nemôže prihliadnuť. K tomu odvolací súd uvádza, že žalobcovia zvukové záznamy uskutočnili na vlastnom pozemku, nie na pozemku žalovaných, išlo o nahrávky zvuku hydiny, pričom bol na nich zaznamenaný zvuk hydiny, nie komunikácia žalovaných, ktorým preukazovali frekvenciu, intenzitu a každodennosť týchto zvukových prejavov hydiny, preto dospel odvolací súd k záveru, že išlo o vhodný a potrebný dôkaz, spôsobilý na preukázanie žalobcami tvrdených skutočností, ktorým bolo preukázané každodenné obťažovanie žalobcov hlukom z hydiny. Tieto nahrávky boli súdu predkladané v rokoch 2021 a 2022, následne takéto dôkazy súdu už nepredkladali. Nahrávaním zvukových prejavov hydiny (nie žalovaných) podľa odvolacieho súdu nedošlo k takému zásahu do práv žalovaných, ktorý by bol neprimeraný. Takýmto dôkazom sa preukázala frekvencia a opakovanosť obťažovania, pričom intenzita bola preukázaná odborným vyjadrením. Vzhľadom na časový rozsah merania hluku, boli odborným vyjadrením, skúšobným protokolom preukázané iné skutočnosti. Čo sa týka obrazových záznamov, predložených žalobcami, tieto zachytávali pozemok žalobcov s tým, že v diaľke bolo vidieť pozemok žalovaných, niektoré z nich zachytávali záhradnú časť pozemku žalovaných, tú časť, kde sa nachádza hydina, avšak tieto boli vyhotovené z ich pozemku, prípadne smerovali na pozemok žalovaných. Aj žalovaní predložili súdu obrazové záznamy, na ktorých zachytávali búchanie žalobcov, ich kosačku, to, ako ich žalobca v 2. rade nahrával mobilom, avšak aj tieto boli vyhotovené z ich pozemku, prípadne smerovali na pozemok žalobcov. Obrazové záznamy boli súdu predkladané v roku 2022. Žalobcovia nimi preukazovali hluk hydiny, žalovaní obťažovanie žalobcami v úvode sporu. Odvolací súd nepovažoval tieto dôkazy za nelegálne, z ktorých by súd nemohol vychádzať, avšak išlo len o jeden z dôkazov, na ktorom odvolací súd v podstatnej miere nezaložil svoje rozhodnutie, keď mal za to, že pre posúdenie veci boli rozhodujúcimi dôkazmi protokoly o meraní hluku, realizované odborným subjektom, pričom v čase rozhodovania odvolacieho súdu to bol Skúšobný protokol č. 244000114 zo dňa 24. 04. 2025 a Vyjadrenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre zo dňa 27. 05. 2025.

44. Pokiaľ ide o posúdenie toho, či z hľadiska primeranosti pomerov bolo v danej veci potrebné zohľadniť aj zdravotný stav žalobcov, na ktorý počas celého konania poukazovali, a ktorý žiadali zohľadniť, k tomu odvolací súd uvádza, že subjektívne hľadisko osoby, ktorá sa ochrany vlastníckeho práva domáha by malo byť zohľadnené len výnimočne, a to, ak si to vyžaduje verejný záujem, dobré mravy alebo spoločensky akceptované zvyklosti. Žalobca v 2. rade je XX-XXXXX L. s množstvom vážnych zdravotných problémov (napr. 2x prekonal infarkt myokardu, liečený na srdce, cukrovku, vysoký krvný tlak, ochorenie ciev, viackrát operovaný), roky dialyzovaný, ktorý celé dni trávi práve v rodinnom dome a záhrade, ktorá je udržiavaná na relax, bez úžitkovej časti a bez chovu na ich pozemku. To, že je dialyzovaný niekoľkokrát do týždňa, mu neumožňuje na dlhší čas sa zdržiavať mimo domu. Žalobkyňa v 1. rade je ešte pracovne aktívna, avšak trpiaca zdravotnými problémami, aj keď podstatne menšej závažnosti ako žalobca v 2. rade, pričom z jej neurologického nálezu, ako aj psychologického vyšetrenia vyplýva, že pravidelne navštevuje psychologickú ambulanciu, dominuje u nej stresová, neurotická symptomatika, tetanické stresové prejavy, celkovo známky neurovegetatívnej lability a má poruchy spánku. Zdravotný stav oboch žalobcov mal odvolací súd preukázaný lekáorskými správami, ktoré žalobcovia v priebehu konania súdu predkladali a bolo nimi preukázané, že pre ich zdravotný stav je potrebné, aby žili v pokojnom, tichom prostredí, bez vyhábania sa stresu. Za takejto situácie odvolací súd dospel k záveru, že nezohľadnenie zdravotného stavu žalobcov by bolo za danej situácie v rozpore s dobrými mravmi, ako pravidlami správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané. Je však potrebné ešte dodať, že z pohľadu rozhodnutia veci nejde o dôkazy rozhodujúce,

avšak podporujúce záver o dôvodnosti vyhovenia žalobe v tejto časti. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že v časti obťažovania hlukom nad mieru primeranú pomerom je žaloba žalobcov dôvodná, keď v tejto časti žalobcovia uniesli tak bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno a v konaní preukázali, že žalovaní ich nad mieru primeranú pomerom rušia hlukom z chovu ich hydiny, preto v tejto časti napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

45. V priebehu odvolacieho konania právny zástupca žalovaných navrhoval zopakovať výsluch svedkov p. B., p. E. a p. B.. Odvolací súd nepovažoval zopakovanie výsluchu týchto navrhnutých svedkov za potrebné, preto ich nevykonal. Odvolací súd nepovažuje tieto dôkazy pre posúdenie veci za rozhodujúce (subjektívny názor svedka by nezmenil záver merania hluku akreditovaným subjektom) a svoje rozhodnutie odvodzuje od iných v konaní vykonaných dôkazov. Z uvedeného dôvodu odvolací súd tento návrh právneho zástupcu žalovaných zamietol. Aj po zrušení prvého rozhodnutia odvolacieho súdu právny zástupca opätovne pri obhliadke navrhoval vykonať výsluch p. B. a p. N., pričom na odvolacom pojednávaní uviedol, že sa ich chcel spýtať, či im hluk z hydiny žalovaných prekáža a či je pravdivé tvrdenie žalobkyne v 1. rade, že vysokozdvížný vozík nepoužíva a chcel sa spýtať aj na hluk - štekot psa syna žalobcov. Odvolací súd tieto návrhy na vykonanie dokazovania na pojednávaní zamietol, pričom dospel k záveru, že ani opätovné vyjadrenie svedkyne B., že jej hluk neprekáža, by vzhľadom na iné dôkazy nemal vplyv na záver súdu. Svedka p. N. odvolací súd nepovažoval za potrebné vypočuť, pretože jednak nie je bezprostredným susedom žalovaných, teda vnímanie hluku z hydiny ním by bolo z tohto dôvodu iné a jeho názor by bol jeho subjektívnym hodnotením situácie, ktorý by vzhľadom na iné dôkazy (protokol o meraní a stanovisko k meraniu hluku a záveru protokolu) nemal vplyv na závery vykonaného dokazovania. Zisťovanie hluku z vysokozdvížného vozíka a štekotu psa syna žalobcov nie je pre posúdenie veci potrebné, pretože obťažovanie hlukom z týchto zdrojov nie je predmetom tohto konania.

46. Právny zástupca žalovaných v písomnom podaní, doručenom odvolaciemu súdu dňa 04. 03. 2026 uviedol, že považuje za potrebné doplniť skutkovú okolnosť, ktorá bola v konaní opakovane spomínaná, a to odstránenie hustého živého plotu z tují, nachádzajúceho sa medzi pozemkami strán sporu. Tento živý plot dlhodobo tvoril prirodzenú bariéru medzi pozemkami, nielen vizuálnu, ale aj akustickú. Za účelom objasnenia tejto otázky oslovili súdneho znalca z oblasti dendrológie, ktorý sa vo svojej odbornej práci zaoberá vlastnosťami vegetácie a jej vplyvom na prostredie. V prílohe k tomuto podaniu preložil jeho e-mailovú odpoveď, z ktorej jednoznačne vyplýva, že hustý živý plot z drevín predstavuje akustickú aj vizuálnu bariéru a jeho odstránenie vedie k zmene akustických pomerov medzi susednými pozemkami. Týmto preukazovali, že odstránenie predmetného živého plotu z tují objektívne spôsobilo, že zvuky zo susedného pozemku sa medzi pozemkami šíria voľnejšie než v čase, keď táto prirodzená bariéra existovala. Žalobcovia odstránením hustého živého plotu sami zásadne zmenili akustické pomery medzi pozemkami a následne začali tvrdiť zvýšené vnímanie zvukov z ich chovu. Z e-mailu B. H., adresovaného právneho zástupcovi žalovaných, vyplýva, že výsadba drevín, napr. vo forme hustého živého plotu predstavuje vizuálnu a akustickú prekážku a má vplyv na šírenie zvuku a snímania vizuálnych vnemov a v prípade, že sa takáto prekážka nachádza medzi prijímateľom a vysielaťom impulzu a došlo k jej odstráneniu, mohlo dôjsť k zmene akustického aj vizuálneho vnemu. Pre presnejšiu identifikáciu súvislostí a potenciálnych zmien je treba definovať širší rámec okolností. Právny zástupca žalovaných následne na pojednávaní navrhoval umožniť im v lehote 15 dní predložiť súdu odborné znalecké vyjadrenie p. H.. Keďže tento dôkaz – mail p. B. H. bol odvolaciemu súdu predložený v odvolacom konaní, bolo potrebné sa zaoberať tým, či je takéto predloženie dôkazu prípustnou novotou, na ktorú môže odvolací súd prihliadať. Vzhľadom k tomu, že argument o vypílení tují a odstránení prirodzenej bariéry pred imisiami uviedli žalovaní už pred súdom prvej inštancie, v podaní zo dňa 31. 03. 2022, odvolací súd dospel k záveru, že mail p. B. H., predložený žalovanými v odvolacom konaní je neprípustnou novotou, na ktorú nebude prihliadať, a preto aj návrh právneho zástupcu žalovaných na predloženie odborného znaleckého vyjadrenia p. H. zamietol. Aj keď to, že tuje na hranici pozemkov žalobcov a žalovaných boli žalobcami odstránené, bolo v konaní preukázané, to, aký vplyv to má na závery meraní hluku, žalovaní v konaní nepreukázali (pričom ide o odbornú otázku), keď pred súdom prvej inštancie takýto dôkaz nenavrhovali, a to napriek tomu, že žalobcovia už v tom čase do konania predložili prvý protokol o meraní hluku, z ktorého vyplývalo, že prípustná hodnota určujúcej veličiny vo vonkajšom prostredí pri zvukových prejavoch kohútov a sliepok v dennom aj nočnom čase vo vonkajšom chránenom prostredí rodinného domu č. p. XXX, C. v posudzovanom mieste MB1 bola prekročená. Takýto návrh predložili až na poslednom pojednávaní odvolacieho súdu, pred vyhlásením rozsudku, čo by okrem toho, že ide o neprípustnú novotu, znamenalo aj ďalšie oddialenie

rozhodnutia veci a odročenie pojednávania, preto odvolací súd takýto dôkaz nepripustil a nevykonal. Za takejto situácie potom odvolací súd vychádzal z toho, že to, že by vypílenie tují žalobcami ovplyvnilo závery merania hluku do takej miery, že by žalobcami predložený Skúšobný protokol č. 244000114 nebolo možné pri rozhodovaní vo veci zohľadniť a vychádzať z neho, v konaní nebolo žalovanými preukázané.

47. Žalovaní odvolaciemu súdu predložili dňa 24. marca 2026, teda v čase po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania a pred vyhlásením rozsudku odvolacieho súdu, upovedomenie o vydaní súdneho rozhodnutia, v ktorom odvolaciemu súdu uviedli, že Okresný súd Nitra vydal medzi tými istými stranami neodkladné opatrenie, v ktorom osvedčil, že konanie žalobcov spočívajúce v dlhodobom a systematickom monitorovaní a zaznamenávaní zvukov z nehnuteľnosti žalovaných predstavuje zásah do ich práva na súkromie a ochranu osobnosti a vyhotovovaním záznamov a neutrálnym monitorovaním dochádza k zásahom do práva na súkromie a rodinný život žalobcov (v tomto konaní žalovaných). Mali za to, že uvedené závery majú zásadný význam aj pre prejednávanú vec, keďže potvrdzujú, že žalobcovia získavali a získavajú podstatnú časť nimi predkladaného dôkazného materiálu spôsobom, ktorý bol súdom vyhodnotený ako neoprávnený zásah do základných práv žalovaných, čo má byť zohľadnené aj pri hodnotení dôkazov v tomto konaní, a to z pohľadu ich použiteľnosti, vierohodnosti a zákonnosti. Vydanie neodkladného opatrenia Okresným súdom Nitra dňa 18. marca 2026 č. k. 8C/14/2026-25 je takou skutočnosťou, ktorá žalovaným v čase odvolacieho pojednávania dňa 5. marca 2026 nebola známa, teda tento dôkaz nemohol byť predložený skôr, preto sa odvolací súd zaoberal tým, či je potrebné vo veci znovu otvoriť dokazovanie a tento dôkaz vykonať, alebo to nie je potrebné pre jeho irelevanciu. Odvolací súd po oboznámení sa so žalovanými predloženým uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 8C/14/2026 dospel k záveru, že skutočnosť, či je pozemok žalovaných nepretržite monitorovaný 24 hodín denne, sedem dní v týždni až doposiaľ, čím podľa súdu dochádza k zásahom do osobnostných práv žalobcov (v tomto konaní žalovaných), nie je pre posúdenie tejto veci relevantná. Na začiatku sporu žalobcovia opakovane predkladali súdu najmä zvukové, ale aj obrazové nahrávky, ktorými sa snažili preukázať ich obťažovanie hlukom z hydiny, v tom čase ešte aj perím. Posledné v konaní predložené sú z roku 2022, následne už súdu v tejto veci neboli predkladané, keďže hluk hydiny žalobcovia preukazovali meraniami hluku. Ako už odvolací súd uviedol vyššie, zvukové a obrazové nahrávky boli jedným z dôkazov v konaní, avšak nie podstatnými, pretože prekročenie miery primeranej pomerom bolo v konaní preukázané predložením Skúšobného protokolu o meraní hluku a vyjadrením Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre. Okrem toho, tým, ako posúdil súd prvej inštancie návrh žalovaných na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré nie je konečným rozhodnutím vo veci, nie je odvolací súd v tejto veci viazaný, preto dospel k záveru, že v danej veci nie je potrebné znovu otvoriť dokazovanie a tento dôkaz na odvolacom pojednávaní vykonať, pretože na rozhodnutie vo veci by to nemalo vplyv.

48. O trovách konania a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2, § 255 ods. 1, 2 a § 453 ods. 1, 3 CSP, a keďže žalobe žalobcov bolo vyhovené čiastočne, ohľadom ochrany pred imisiami boli čiastočne úspešní (hluk) a vo zvyšku ohľadom imisíí a druhého petitu boli neúspešní, teda obe strany mali v konaní čiastočný úspech a odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti menil a v časti potvrdil, odvolací súd rozhodol o trovách konania a dovolacieho konania tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania a dovolacieho konania právo, pričom vychádzal z charakteru sporu a z toho, že zohľadňovanie čisto matematického výpočtu úspechu v tomto spore nie je pre takýto druh sporu aplikovateľné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).